

**STUDIU DE PEISAJ – ZONA CONTRUITĂ PROTEJATĂ
FLOREȘTI
COMUNA FLOREȘTI – JUDEȚUL CLUJ**

CUPRINS

1. INTRODUCERE	3
1.1. Date de recunoaștere a documentației.....	3
1.2. Scopul lucrării. Obiective generale.....	3
1.3. Relații cu alte documentații de urbanism.....	4
2. DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT – ÎNCADRARE ÎN MACRO-PEISAJ	5
2.1. Încadrare și date generale de amplasament.....	5
2.2. Clima.....	6
2.3. Relief și topografia terenului	7
2.4. Rețea hidrografică.....	9
2.5. Flora și fauna.....	10
2.6. Peisaj de lunca Someșului.....	13
2.7. Arii protejate, rezervații învecinate.....	15
3. TIPOLOGII DE PEISAJ - ÎNCADRARE ÎN MEZZO-PEISAJ	18
3.1. Evoluția istorică a peisajului	18
3.2. Cadrul natural.....	19
3.3. Cadrul antropic.....	21
3.4. Cadrul istoric – definirea peisajului cultural.....	22
3.5. Relația dintre peisajul natural și fondul construit	27
4. ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE – ZONA CONTRUITĂ PROTEJATĂ.....	29
4.1. Limite și vecinătăți.....	29
4.2. Structura spațiului	30
4.3. Repere	33
4.4. Accese, circulații, trasee	36
4.5. Percepție și perspective.....	40
4.6. Vegetația existentă	60
4.7. Analiza SWOT.....	66
5. RECOMANDĂRI, PROGNOZE, PROPUNERI DE EVENTUALE PROTECȚII/CONSERVĂRI PEISAGISTICE	70
5.1. Recomandări privind spațiile verzi	70
5.2. Recomandări privind mentenanța vegetației existente.....	73
5.2.1. Recomandări privind mentenanța arborilor	73
5.2.2. Recomandări privind protecția arborilor în timpul șantierelor.....	77

5.2.3. Soluții recomandate pentru plantările de arbori în spațiile urbane restrânse	81
5.2.4. Recomandări privind ancorarea și tutorarea arborilor imediat după plantare	86
6. SCENARII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE PEISAGISTICĂ	88
6.1. Propunere concept de amenajare a peisajului – sistem verde la nivelul ZCP	88
6.2. Propuneri, studii, documentații corelate cu strategia de dezvoltare a comunei	95
7. REFERINȚE	96
7.1. Surse documentare	96
7.2. Legislația în domeniu.....	96

1. INTRODUCERE

1.1. Date de recunoaștere a documentației

TITLU LUCRARE: PLAN URBANISTIC ZONAL – ZONA CONSTRUITĂ PROTEJATĂ
FLOREȘTI COMUNA FLOREȘTI – JUDEȚUL CLUJ

DATA ELABORARE: 03.2026

BENEFICIAR: Comuna Florești, județul Cluj

PROIECTANT GENERAL: S.C. TRIARH S.R.L.

SUBPROIECTANȚI: ATELIER ARHITECT ARNOLD SZABO S.R.L., S.C. STUDIO DE
PEISAJ ANA HORHAT S.R.L., ing. N. CIONT

1.2. Scopul lucrării. Obiective generale

Prezentul studiu are ca scop o analiză amănunțită a peisajului floreștean, cu precădere din zona construită protejată, prin care se evaluează caracteristicile de bază ale acestuia, modul în care a evoluat și în care este perceput de populație, identificându-se anumite valori, dar și disfuncționalități pentru care se propun recomandări în acord cu legislația națională și europeană privind dezvoltarea sustenabilă și conservarea peisajului. Acestea sunt în concordanță cu direcțiile strategice de dezvoltare a Zonei Metropolitane Cluj și contribuie la crearea unei imagini de ansamblu unitare, care să respecte atât specificul locului, cât și nevoile imediate, curente. Peisajul, conform Convenției Peisajului de la Florența, *desemnează o parte de teritoriu perceput ca atare de către populație, al cărui caracter este rezultatul acțiunii și interacțiunii factorilor naturali și/sau umani*. Astfel, lucrarea de față se axează atât pe o analiză sintetică, obiectivă, bazată pe date, a teritoriului, cât și pe o analiză sensibilă, subiectivă, de percepție a peisajului.

Obiectivele studiului de peisaj se compun din următoarele:

- Identificarea și caracterizarea peisajului existent (inventarierea și structurarea elementelor naturale și antropice, identificarea specificului local)
- Protejarea patrimoniului natural și cultural (evidențierea elementelor de patrimoniu și a zonelor sensibile și vulnerabile, măsuri de prevenire a degradării peisajului)
- Evaluarea impactului intervențiilor existente și propuse (relații vizuale și identificarea disfuncționalităților)

- Definirea regulilor de intervenție în zona protejată (fundamentarea unor reguli de mentenanță și inserții vegetale în spațiul arhitectural construit)
- Conservarea și valorizarea identității rurale
- Îmbunătățirea calității peisajului și a vieții comunității
- Fundamentarea documentațiilor de urbanism

1.3. Relații cu alte documentații de urbanism

- Alinierea la cadrele strategice ale Uniunii Europene
- PATJ
- PUG Florești
- Inelul verde metropolitan Cluj
- Trenul Metropolitan
- Metroul
- CMUD
- Centura metropolitană
- Studii de biodiversitate și peisaj specifice
- Expertiza locală și date instituționale

2. DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT – ÎNCADRARE ÎN MACRO-PEISAJ

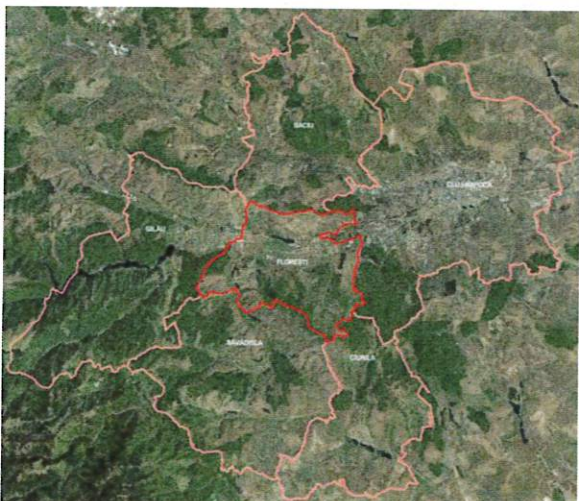
2.1. Încadrare și date generale de amplasament

Aflat în bazinul hidrografic al Someșului și la vest de municipiul Cluj-Napoca, satul Florești (com. Florești, județul Cluj) se află în aria de influență a Zonei Metropolitane Clujene, fiind o subunitate însemnată în strategia de dezvoltare a ansamblului creat. O dată cu creșterea densității demografice și urbanizarea exagerată, Floreștiul a devenit o extensie a orașului de reședință județeană, un pseudo-cartier, care, dacă la începutul exploziei imobiliare se clasa ca *dormitor al Clujului*, în prezent reprezintă un nucleu bine definit, care se poate auto-suține economic, căpătând din ce în ce mai multe valențe orășenești. Dezvoltarea satului de-a lungul unei văi a influențat direct modul de definitivare a parcelarului și a așezărilor omenești, precum și stilul de viață și funcțiunile în acord cu peisajul. Zona construită protejată a Floreștiului este amplasată central, la nivelul satului, dezvoltându-se în jurul Bisericii Romano-Catolice *Toți Sfinții*, păstrând la bază trama stradală medievală. Se observă faptul că structura străzilor și traseul lor au fost slab alterate cu trecerea anilor, însă, ceea ce s-a modificat drastic, sunt fronturile și arhitectura clădirilor.

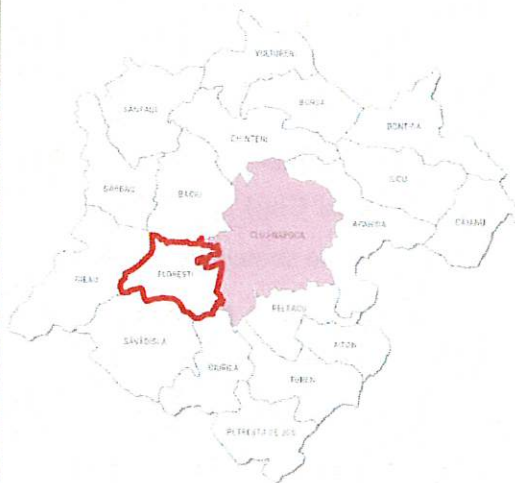

Limitele intravilanurilor satelor componente comunei Florești

- Limită UAT Florești
- Limită intravilan sat Florești - PUG 2024
- Limită intravilan sat Luna de Sus - PUG 2024
- Limită intravilan sat Tăuți - PUG 2024
- Limită ZCP Florești

UAT-urile învecinate cu comuna Florești

Încadrarea comunei Florești în Zona metropolitană Clujeană

Comuna Florești, alcătuită din satul Florești (reședință de comună) și saltele Tăuți și Luna de Sus, este situată la intersecția dintre Munții Apuseni și Podișul Transilvaniei, în vestul municipiului Cluj-Napoca, învecinându-se la sud cu comunele Ciurila și Săvădisla, la vest cu comuna Gilău, iar la nord cu comuna Baciu.

2.2. Clima

Clima specifică Zonei Metropolitane Clujene este una temperat-continentală, influențată direct de particularitățile topografice, în principal de altitudine - 718,5 m altitudine maximă, 360 m altitudine minimă – la care se adaugă expoziția și înclinarea versanților. Pornind de la modul diferențiat de receptare a energiei solare (în funcție de expoziția versanților, pantă și altitudine), relieful intervine asupra parametrilor climatici prin generarea unor topoclimate. Prin extrapolarea modelului topoclimatic elaborat de către Belozarov (1972) pentru teritoriul municipiului Cluj-Napoca, în comuna Florești pot fi delimitate următoarele tipuri de topoclimate: topoclimatul de versant cu expoziție sudică (asociat în principal cu frontul de cuestas de pe stânga Someșului Mic), topoclimatul de versantului cu expoziție nordică (dominant în compartimentul sudic al comunei), topoclimatul de luncă (asociat suprafețelor neconstruite din lunca Someșului Mic); acestora li asociază un topoclimat de tip urban, asociat zonelor cu densitatea mare a construcțiilor și a căilor de acces din localitatea Florești.

Temperatura medie anuală a aerului este de 8,6°C, cea mai mare valoare fiind caracteristică în luna iulie (19,1 °C); cea mai mică valoare este înregistrată în luna ianuarie (-3,5 °C). Intervalul

fără îngheț are o durată de cca 160 zile/an. Temperatura medie anuală a solului este de cca. 10,5 °C, cu valori care oscilează între -4,5°C în luna ianuarie și 24°C în luna iulie.

2.3. Relief și topografia terenului

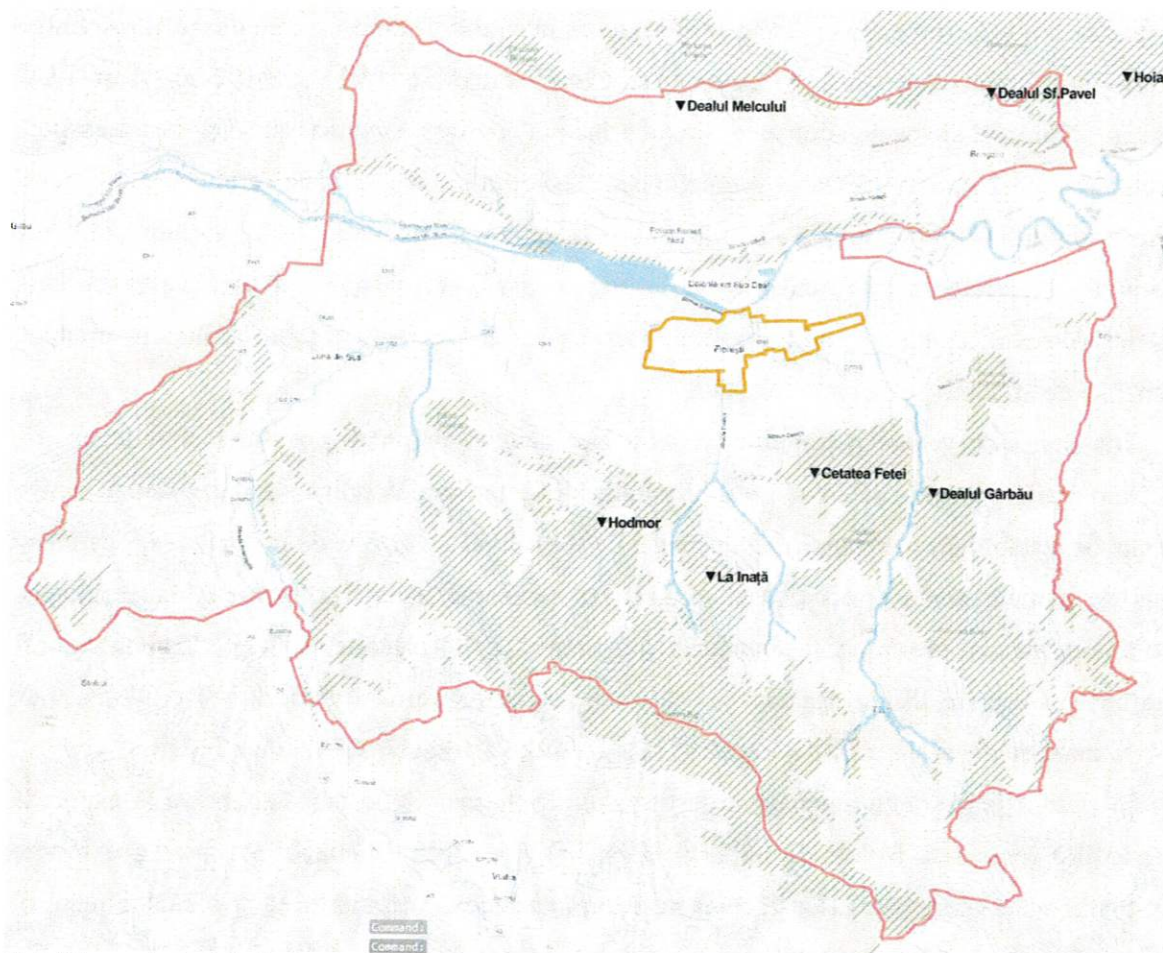
Relieful se caracterizează prin existența a două compartimente deluroase distincte, amplasate în partea nordică, respectiv sudică a teritoriului administrativ, între care se dezvoltă un culoar morfologic format ca urmare a proceselor de eroziune exercitate de râul Someșul Mic. Aceste două unități – culoarul și zonele deluroase – se află într-un contrast accentuat, configurând un sistem spațial esențial pentru organizarea și funcționarea teritoriului. La nivelul culoarului se evidențiază un ansamblu morfologic larg și favorabil, cu o lățime de aproximativ 3 km, alcătuit din lunca Someșului Mic și terasa I. Flancul stâng al acestuia are un aspect mai unitar, determinat de structura rețelei hidrografice, în timp ce flancul drept prezintă numeroase ramificații, de adâncimi variabile, generate de afluenții de pe partea dreaptă.

Din punct de vedere petrografic, relieful este alcătuit preponderent din roci sedimentare, precum argile, gipsuri, calcare și gresii. Stratul sedimentar argilos ridică probleme semnificative legate de instabilitatea versanților, alunecările de teren fiind favorizate de interacțiunea argilei cu apa, de pantele medii și accentuate, precum și de manifestarea fenomenelor meteorologice extreme, cum sunt precipitațiile abundente și topirea zăpezilor. Aceste sedimente argiloase pot fi profunde și deja stabilizate, așa cum se observă pe versantul vestic al Dealului Gârbăului, sau de profunzime medie și superficială, caracteristice Dealului Gârbăului și Dealului Cetății.

În strânsă legătură cu amenajarea teritoriului și intervențiile urbanistice, panta și expoziția versanților reprezintă factori de importanță majoră. La nivelul comunei se observă o ușoară predominanță a versanților însoriți, corespunzători în principal versantului stâng al râului Someșul Mic. Versanții umbriți sunt mai bine reprezentați în partea sudică a teritoriului administrativ. Această clasificare este esențială pentru înțelegerea dinamicii proceselor naturale, precum evapotranspirația, tipurile de vegetație și habitatele asociate, dar și pentru fundamentarea unor intervenții antropice, inclusiv valorificarea potențialului energetic solar.

Panta constituie, de asemenea, un parametru geomorfologic relevant, valoarea sa influențând gradul de susceptibilitate la apariția proceselor geomorfologice, precum eroziunea, acumularea, alunecările de teren și alte procese gravitaționale. În cadrul teritoriului comunei, cele mai extinse suprafețe sunt caracterizate de pante cu valori cuprinse între 5,1° și 15°, acestea fiind distribuite

atât pe flancul nordic, cât și pe cel sudic. Totodată, pantele cu înclinări între $15,1^\circ$ și 30° , împreună cu cele ce depășesc 30° , dețin o pondere semnificativă (aproximativ 14%), subliniind necesitatea realizării studiilor geotehnice în cazul intervențiilor antropice, întrucât o planificare necorespunzătoare poate favoriza declanșarea unor riscuri geomorfologice, în special alunecări de teren.

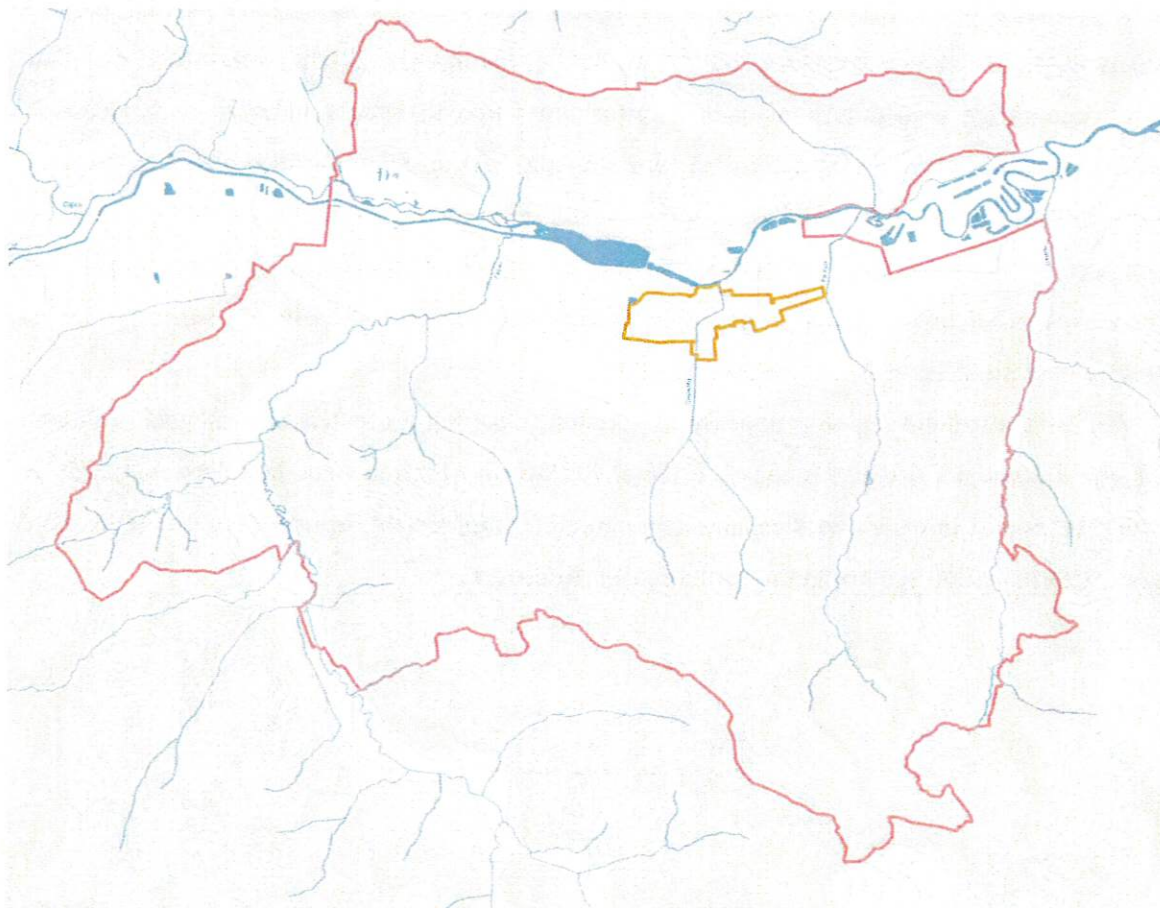
Relieful, cu principalele dealuri învecinate și bazinul hidrografic al Someșului Mic (sursa METAPOLIS Architects)

În ceea ce privește altitudinea, comuna Florești se împarte în 3 trepte altimetrice, prima fiind reprezentată de lunca și terasele Someșului Mic, cu valori cuprinse între 360-400 m, ce deține aprox. o treime din suprafață și se întinde unitar în centrul teritoriului administrativ. Treapta imediat învecinată are valori de 401-450 m, cu o pondere mai redusă, alături de prima treaptă reprezentând arealul cu tendință expansivă a zonei construite în partea sudică a localităților componente – Florești, Luna de Sus și Tăuți. Următoarea treaptă, cuprinsă între 451-500 m, deține o pondere importantă și include treptele de terasă medii și superioare. Celelalte trepte altitudinale

au ponderi mai reduse și se compun din segmentele superioare a versanților, având poziție periferică.

2.4. Rețea hidrografică

Rețeaua hidrografică a comunei Florești este integrată în totalitate în bazinul hidrografic al râului Someșul Mic, acesta având rol de colector principal, iar afluenții săi fiind atât permanenți, cât și temporari. Afluenții se clasifică în cursuri de apă de dreapta – Feneș, Sinăslău, Tăuți (Pe Vale) și Gârbău– și de stânga, aceștia din urmă având lungimi mai reduse și un regim de scurgere temporar, determinat de amplasarea izvoarelor și a bazinelor hidrografice pe frontul de cuestas, un exemplu relevant fiind valea Mortăușa. Lungimea totală a rețelei hidrografice de pe teritoriul comunei însumează aproximativ 32 km, la care se adaugă canalul de deviație situat pe malul drept al Someșului Mic, parte a lucrărilor de amenajare hidrotehnică ce asigură conexiunea dintre hidrocentrala Gilău I și Lacul Florești.

Rețeaua hidrografică în aria comunei Florești (sursa METAPOLIS Architects)

Regimul de scurgere al apelor este predominant sezonier, caracterizat prin debite ridicate primăvara și diminuarea acestora în timpul verii și toamnei. În ultimii ani, se remarcă o creștere a frecvenței episoadelor de precipitații intense pe durate scurte, precum și a celor asociate activității ciclonale, fenomene care determină creșteri rapide ale debitelor și amplifică riscul de inundații.

Lacurile existente pe teritoriul comunei sunt de origine antropică și constituie o componentă hidrică de importanță majoră, în special Lacul Florești, utilizat atât pentru producerea energiei electrice, cât și pentru regularizarea scurgerii râului Someșul Mic. Pânza freatică este bine dezvoltată și abundentă, iar calitatea apei permite utilizarea acesteia ca apă potabilă, fapt ce a dus la realizarea unor captări în lunca Someșului Mic, în aval de Florești, precum și la utilizarea tradițională prin fântâni în comunitățile din Luna de Sus și Tăuți.

2.5. Flora și fauna

Vegetația caracteristică comunei Florești este strâns condiționată de factorii de mediu, precum topoclimatele, structura litologică și tipurile de sol, altitudinea și expoziția versanților, dar și de poziția geografică a localității în cadrul teritoriului național, situată în zona central-vestică. Interacțiunea acestor elemente determină formarea unui biotop favorabil dezvoltării biocenozelor, relația dintre acestea constituind fundamentul ecosistemului local. Ca urmare a intervențiilor antropice, ecosistemele din comuna Florești pot fi grupate în ecosisteme naturale – terestre și acvatică – și ecosisteme antropice, incluzând lacurile de acumulare, livezile, terenurile agricole și alte suprafețe modificate de activitatea umană.

Vegetația forestieră deține o pondere importantă. Distribuția acesteia este inegală la nivelul teritoriului comunal: sectorul sudic se caracterizează prin prezența unor întinderi compacte de pădure, în timp ce în partea nordică apar doar suprafețe fragmentate, frontul de cuestă favorizând dezvoltarea pajiștilor în detrimentul formațiunilor forestiere.

Cartarea principalelor tipuri de peisaje cu vegetație specifică (verde închis - păduri, verde deschis - pajiști, ocru - agricultura, mov-livezi) (sursa METAPOLIS Architects)

Din punct de vedere floristic, pădurile sunt alcătuite predominant din specii de foioase, cu intercalări locale de conifere, în special *Pinus sylvestris*, utilizat cu rol de protecție împotriva eroziunii solului.

Etajele de vegetație forestieră sunt reprezentate de:

- etajul fagului (*Fagus sylvatica*), care poate coborî până la 500 m (pe versanții cu expoziție nordică), unde se amestecă cu gorunul (*Quercus petraea*);
- etajul stăjeretelor este mai bine reprezentat, la altitudini mai mici (sub 500 m), din acesta făcând parte stejarul penduculat (*Quercus robur*), gârnița (*Quercus frainetto*) și cerul (*Quercus cerris*);
- pe versanții umbriți, se pot regăsi asociații forestiere între gorun și carpen (*Carpinus betulus*), cărora li se alătură fagul, stejarul penduculat, teiul (*Tilia cordata*), salcia căprească (*Salix caprea*), sorbul (*Sorbus terminalis*), cireș sălbatic (*Cerasus avium*), paltin de munte (*Acer pseudoplatanus*), ulm (*Ulmus glabra*) și arțar (*Acer platanoides*);

- la altitudinile mai joase, pădurile au fost intens afectate de activitățile antropice ce au condus la defrișări în masă, în locul pădurilor apărând pășunile, terenuri agricole și fânețe; sporadic, însă, se remarcă prezența tufărișurilor de păducel (*Crataegus monogyna*), alun (*Corylus avellana*), porumbar (*Prunus spinosa*) și măceș (*Rosa canina*).

În lunca râurilor, se remarcă prezența speciilor hidrofile, precum salcia (*Salix alba*), plopul (*Populus tremula*), mesteacănul (*Betula pendula*), iar în arealele cu exces de umiditate, se creează condiții propice pentru papură (*Typha angustifolia*) și rogoz (*Carex riparia*). Areele supuse alunecărilor de teren sunt, în general, ocupate de specii ale genurilor *Carex*, *Juncus*, *Typha* și *Salix*.

La intrarea vestică a comunei, pe malul drept al râului Someșul Mic, se află mici insule de vegetație ripariană, fragmente valoroase de habitat seminatural ce păstrează un mozaic divers de habitate, incluzând stufărișuri, rogozișuri și tufărișuri de luncă. Pe versantul cu expoziție sudică se regăsesc tufărișuri xero-mezofile care adăpostesc încă fragmente de tufărișuri cu migdal pitic (*Prunus tenella*), un habitat prioritar protejat în cadrul rețelei Natura 2000, precum și porțiuni de pajiști subpanonice stepice de valoare naturală ridicată. Aceste habitate mai păstrează specii caracteristice de plante și pot constitui surse importante pentru regenerarea pajiștilor degradate și a terenurilor agricole abandonate.

Zăvoaiele, pe lângă speciile lemnoase precum salcia, plopul, frasinul (*Fraxinus* sp.), arțarii și arinii (*Alnus* sp.), includ și pajiști mezofile bogate în specii. Împreună cu fragmentele aflate în proces de regenerare, acestea formează un mozaic complex de zăvoaie, tufărișuri de sălcii, rogozișuri, cursuri de apă și bălți, constituind astfel un fragment de habitate de luncă deosebit de valoros din punct de vedere ecologic. Totodată, se pot urmări clar efectele deranjului continuu, ce provine din construcțiile, drenajele și lucrările de amenajare a canalelor adiacente: speciile invazive colonizează în mod excesiv această zonă, dominând net stratul ierbos.

În zona Muzeul Apei, se regăsesc cele mai valoroase habitate care însoțesc Someșul Mic, pe teritoriul comunei Florești. Prin meandrarea râului se permite formarea unei game largi de habitate, pe o suprafață restrânsă (brațe moarte cu plante acvatice, maluri măloase și pietroase cu tufăriș riparian, păduri ripariene cu arbori bătrâni).

Vegetația creează habitate propice dezvoltării faunei caracteristice, în comuna Florești, aceasta fiind destul de diversă. Mamiferele terestre sunt reprezentate de mistreț, căprior, iepure, vulpe, lupul fiind semnalat doar sporadic. Dintre păsări, sunt prezente specii precum ciocănitoarea pestriță mare, gaița, cucul, fazanul, cinteza, graurul, mierla, uliul porumbar. O situație aparte este

prezența habitatului acvatic lacustru, unde specii precum lebăda și stârcul cenușiu găesc condiții prielnice cuibăritului. În habitatul pajiștilor și a zonelor umede, pe malurile lacurilor și râurilor, sunt prezente specii de amfibieni și reptile, precum broasca mare de lac, șopârta de iarbă, broasca verde, la care se adaugă insecte din ordinul ortopterelor (ex. lăcuste) și himenopterelor (ex. furnici). Fauna riverană și a lacurilor include, de asemenea, faună piscicolă (șalău, crap, caras, plătica, biban etc.), la care se adaugă specii de spongieri, crustacee și moluște lamelibranhiate.

Imagini cu vegetația din culoarul Someșului Mic, Florești (realizate pentru proiectul CMUD)

2.6. Peisaj de lunca Someșului

Peisajul comunei Florești, ca ansamblu, este direct determinat de cursul râului Someșul Mic, ca nucleu ce determină caracteristicile morfo-litologice, hidro-atmosferice și fito-edafice.

Valea, ca formă de relief, sau culoarul de vale asociat Someșului Mic, induce un anumit mod particular de organizare spațială, așezările fiind amplasate în cadrul acestor văi. Valea oferă condiții propice pentru constituirea unui mediu habitatual complex și a unui peisaj cu varietate ridicată.

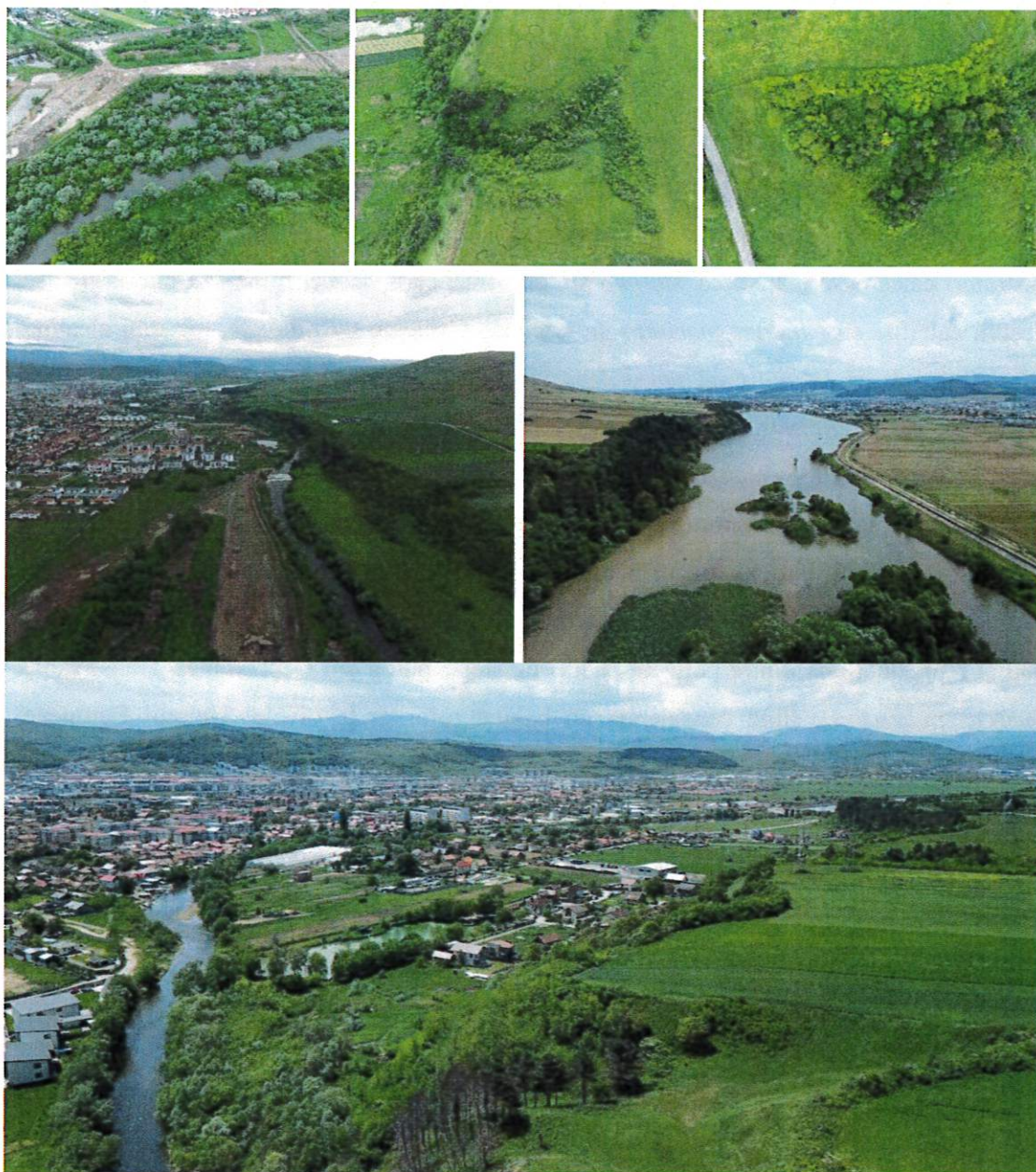
I. **Peisajul de culoar** imprimă o condiționare în ceea ce privește modul de organizare și funcționare a teritoriului. Existența a două flancuri pronunțate morfologic (versanții) și baza culoarului (lunca și primele două terase) imprimă un caracter puternic peisajului de ansamblu și e caracteristic compartimentului central și nordic al comunei, cuprinzând:

- **Peisajul fronturilor de cuestă**, de expoziție sudică, ce generează un ansamblu stepic, cu asociații vegetale tipice, modificate în urma pășunatului, la care se adaugă peisajul habitational incipient, cu gospodării distanțate, semi-autonome;
- **Peisajul forestier** – unde s-au conservat areale de pădure fără intervenții antropice, asociat versanților de dreapta, dar și păduri cu evoluție influențată de intervenția antropică de împădurire cu *Pinus sylvestris*, asociat pe ambele flancuri;
- **Peisajul lacustru** în cadrul culoarului Someșul Mic, cu valențe structurale, funcționale și estetice;
- **Peisajul agricol** are o extensiune destul de mare, datorită prezenței luncilor și teraselor inferioare, oferind soluri fertile și aport hidric adecvat;
- **Peisajul rural**, determinat de gradul ridicat de artificializare, în principal de tip edilitar, modificarea substratului și a componentei biotice, dar și de o largă expansiune pe orizontală, facilitată de morfologia foarte favorabilă în partea dreaptă a Someșului Mic și pe calea Feneșului, în Luna de Sus. Se prezintă atât habitat de tip rural tradițional, dar și peri-urban;
- **Peisajul urban** este constituit pe suprafețe destul de extinse, caracterizate de o densitate ridicată a construcțiilor, geometrizarea rețelei edilitare și dominanța locuințelor colective.

II. **Peisajul deluros** este asociat atât compartimentului nordic, cât și sudic al comunei. Compartimentul sudic este, însă, mult mai accentuat, în cadrul acestuia cea mai mare dominanță având-o peisajul forestier, cu păduri de amestec – stejar, carpin, fag, sau păduri cu influență antropică – împăduririle cu *Pinus sylvestris*. Peisajului forestier i se alătură cel agricol, cu pășuni puternic ruderalizate, influențate și de tendințele de degradare prin eroziunea versanților cu înclinare ridicată, și cel rural, prezent în Tăuți și Florești.

Mediul hidro-atmosferic aduce contribuții semnificative percepției peisajului. Apa asigură funcționarea componentei biotice, dar are rol și de diferențiere peisagistică. Formele de stocaj hidric sunt responsabile de existența peisajului lacustru, cele de drenaj sunt responsabile de constituirea luncilor cu vegetație hidrofilă, în timp ce deficitul hidric joacă un rol fundamental în crearea peisajului stepic, atipic poziției latitudinale a zonei în care se află comuna.

Nu în ultimul rând, structurile fito-edafice intervin în diferențierea peisagistică, permițând o catalogare a două tipuri fundamentale de peisaj: natural (ex. forestier) și antropizat (ex. peisaj stepic ruderalizat).

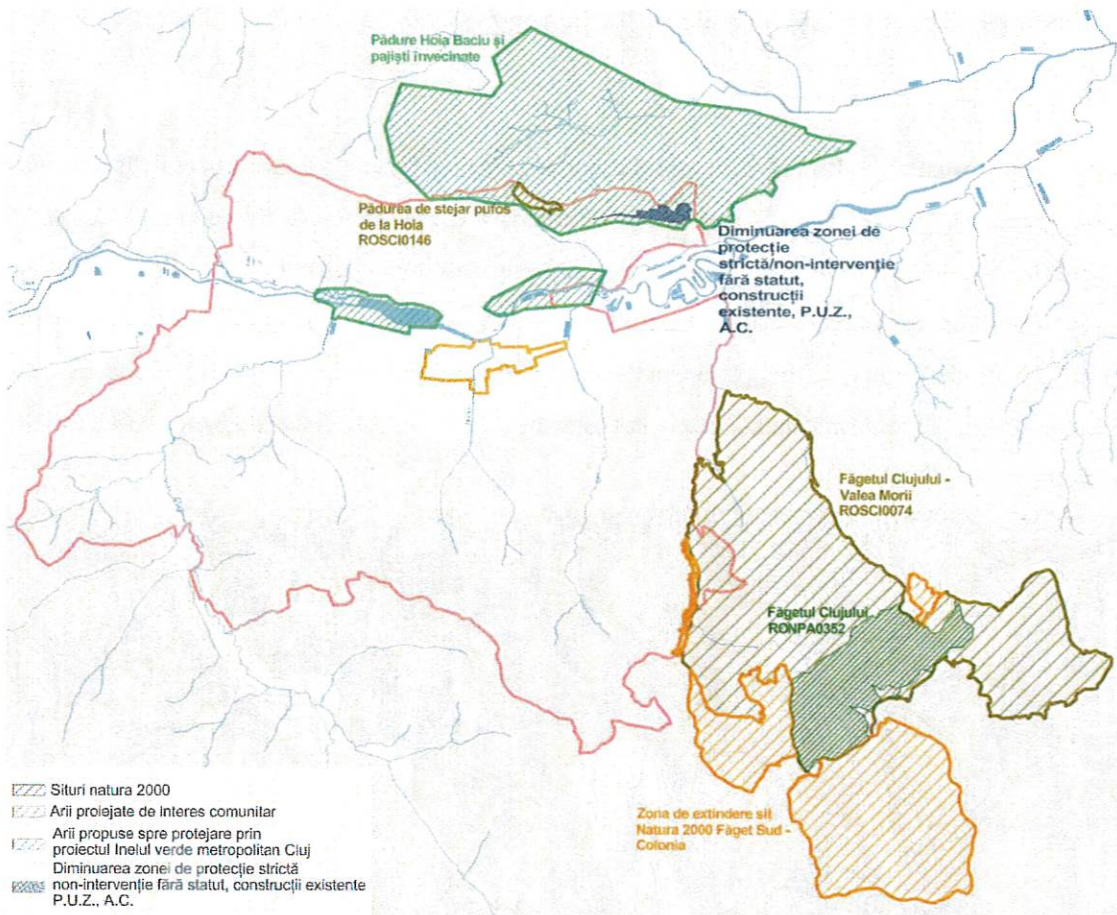
Imagini aeriene cu peisajul de luncă, Florești (realizate pentru proiectul CMUD)

2.7. Arii protejate, rezervații învecinate

Ariile naturale protejate, învecinate sau aflate pe suprafața comunei Florești, reprezintă fragmente naturale sau seminaturale, și reprezintă o sursă însemnată în susținerea biodiversității,

dar și puncte de atracție turistică, care pot fi încadrate în anumite trasee velo-pietonale. Aceste arii se compun din:

- Făgetul Clujului – Valea Morii este o regiune biogeografică situată în zona centrală a județului Cluj, cuprinzând, printre altele, și porțiuni din teritoriul comunei Florești, respectiv din satele Tăuți și Florești (zona sudică). În aceste zone se regăsesc diverse tipuri de habitate seminaturale și naturale, precum: pajiști panonice de stâncării, pajiști xerofile seminaturale și tufărișuri pe substraturi calcaroase, pajiști cu *Molinia sp.* pe soluri carbonatice, turbă sau luto-argiloase, mlaștini calcifile cu *Cladium mariscus* și specii de *Caricion davallianae*, mlaștini alcaline, păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum* și *Asperulo-Fagetum*, păduri de stejar cu carpen, păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*, păduri panonice de *Quercus pubescens*, păduri dacice de stejar și carpen, precum și o serie de specii floricole și ierboase rare. Această zonă a fost desemnată ca arie protejată pentru patru specii de plante, o specie de amfibian, nouă specii de nevertebrate și trei habitate de interes comunitar.
- Pădurea de stejar pufos de la Hoia face parte din rețeaua de arii de interes comunitar Natura 2000 și reprezintă una dintre puținele păduri de stejar pufos din Depresiunea Transilvaniei (*Quercus pubescens*), fiind considerată un habitat prioritar la nivelul Uniunii Europene. Pădurea este situată pe un versant cu expoziție sudică și sud-vestică, pe malul stâng al Someșului Mic, la nord de satul Florești. Aceasta alternează cu pajiști xerofile și xero-mezofile, bogate în specii rare sau sporadice, adesea calcifile, precum *Daphne cneorum*, *Centaurea atropurpurea*, *Limodorum abortivum*, *Viola joóii*, sau cu specii de caracter stepic, cum este *Salvia transsilvanica*. Partea sud-vestică a sitului este frecvent pășunată de oi (suprapășunare), însă principalul factor de degradare îl reprezintă turismul motorizat, care cauzează deteriorarea covorului vegetal, eroziunea solului și perturbarea faunei locale.

Ariile naturale protejate care se întind și pe teritoriul comunei Florești (sursa METAPOLIS Architects)

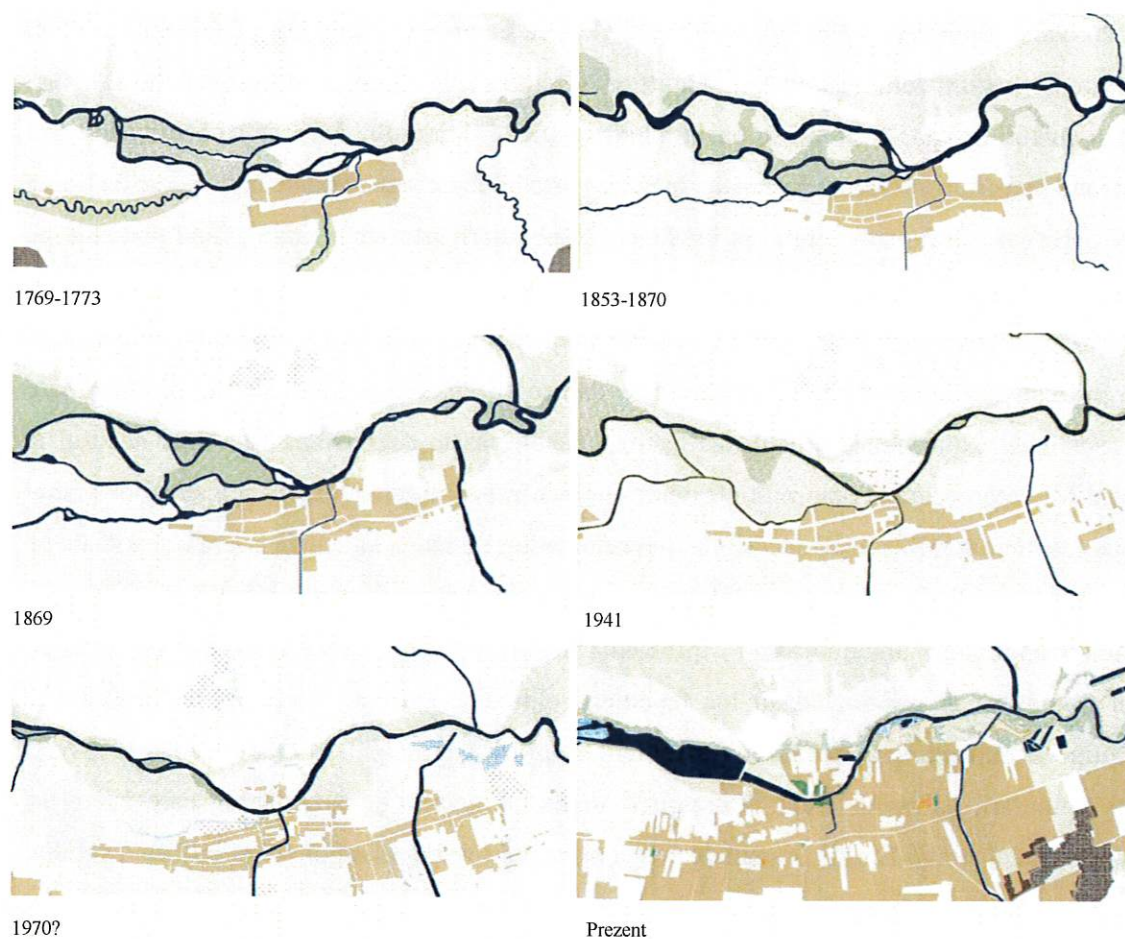
3. TIPOLOGII DE PEISAJ - ÎNCADRARE ÎN MEZZO-PEISAJ

3.1. Evoluția istorică a peisajului

În evoluția istorică a satului Florești, un rol esențial o are configurația terenului, care determină o formă și tipologie caracteristică. Dezvoltarea liniară, impusă de valea Someșului Mic, este accentuată de trasarea drumului Cluj-Gilău (fosta rută romană imperială care lega Napoca de alte nuclee de importanță militară), ca fiind traseul principal de transport, legând cei doi poli – Gilău și mun. Cluj-Napoca, ce au o influență constantă asupra Floreștiului. Un alt element de bază, rămas ca mărturie istorică, în jurul căruia s-a dezvoltat ansamblul sătesc, este Biserica Romano-Catolică *Toți Sfinții*.

Evoluția peisajului floreștean (perioada sec. al XVIII-lea - prezent)

Evoluția urbanistică de-a lungul timpului (reprezentare grafică realizată de METAPOLIS Architects)

3.2. Cadrul natural

La nivelul satului Florești, cadrul natural este direct subordonat unităților largi de caracterizare geografică (cursuri de apă, relief), fiind descris prin elementele componente ale acestora – dealuri, luncă, vale, râu, afluenți etc.

Pornind de la relief, se remarcă, prin analiza la scară largă, închiderea satului între formațiuni deluroase, relativ impunătoare, ce devin puncte de referință sau mase continue, de fundal, pe care se desfășoară urbanizarea intensă a țesutului construit. Pe latura nordică, perspectiva e închisă, de la vest la est, după cum urmează: Dealul Melcului, cu o altitudine maximă de 615 m, Dealul Sf. Pavel – 533 m, și dealul Hoia – 507 m. Acest decrescendo oferă un indiciu despre topografia generală a zonei metropolitane, de la înălțimea muntoasă a Apusenilor, către zonele mai joase ale Depresiunii Transilvănene. Pe latura sudică, în aceeași ordine, vest-est, se enumeră: Dealul La

Inață, cu o altitudine maximă de 502 m, Dealul Cetatea Fetei – 558 m și Dealul Gârbăului – 570 m. Aceste formațiuni deluroase sunt străbătute, cu o regularitate mai mare pe lanțul deluros sudic, de văi și cursuri de apă, încadrate în bazinul hidrografic al Someșului Mic, ce își continuă cursul prin țesutul construit sub formă de canale, în mare parte intubate sau betonate în subteran de trama stradală, dar care au un rol esențial în înțelegerea dezvoltării istorice a sitului, fiind prezente pe hărți și în descrierile vechilor reședințe nobiliare. Astfel, se remarcă importanța avută de cadrul natural în înțelegerea spațialității sătești, în conturarea spațiilor verzi și a parcelarului construit.

În prezent, însă, elementul hidrografic este slab reprezentat și pus în valoare, fiind în mare parte ascuns de expansiunea urbanistică haotică, fâșiile lăsate decopertate sau chiar accesul la Someșul Mic reprezentând mai mult elemente surpriză în parcurgerea pietonală a străzilor și mai puțin puncte bine stabilite, ușor accesibile. Importanța lor, pe lângă valențele estetice și sociale pe care le-ar putea aduce satului, se răsfrânge cu precădere asupra sustenabilității și prevenției dezastrelor naturale, inundațiile fiind o problemă majoră cu care satul Florești se confruntă pe timpul primăverii și verii, când au loc fenomene climatice extreme. Dacă pe malul stâng al Someșului se remarcă doar prezența Bongarului ca afluent principal, la care se adaugă diverși torenți temporari, pe malul drept se enumeră Valea Ciorgăului și Sânăslăului, care își unesc afluenții la sudul străzii Eroilor, cursul de apă continuându-se de-a lungul vetrei inițiale a satului, fiind un afluent cu puternic impact istoric, pârâul Pe Vale, ce separă Cetatea Fetei de Dealul Gârbău, și pârâul Gârbău, la limita cu mun. Cluj-Napoca. În prezent, aceste cursuri de apă sunt parțial decopertate, dar în zone cu acces dificil sau în zone care se suprapun cu curțile private ale caselor individuale. Singura zonă cu acces facil, cu caracter public, este zona străzii Andrei Mureșanu, pe latura nordică a Bisericii Romano-Catolice.

Spațiile verzi ale satului sunt, majoritar, reprezentate de spații private, de grădini, livezi sau terenuri agricole, mascate, în general, de frontul contruit. Cu caracter public, se remarcă parcul Poligon, spațiul verde aferent Bisericii Romano-Catolice, scuarurile și sensurile giratorii înverzite și terenurile abandonate – nu toate sunt publice. Sunt, de asemenea, prezente inserții arboricole sporadice, fără regularitate, care se înalță peste acoperișurile construcțiilor, sau mici zone cu aliniamente stradale sau livez descoperite la stradă. Majoritatea locuințelor colective sunt lipsite de un spațiu verde îndestulător, iar grădinile private sunt, cu precădere, utilizate în cultivarea legumelor sau a viței-de-vie.

3.3. Cadrul antropic

În satul Florești, cadrul antropic reflectă foarte bine definiția urbanizării necontrolate, haotice, dusă la extrem. Atât la nivel pietonal, cât și ca privire de ansamblu asupra hărților, se remarcă o densificare a mediului construit, în detrimentul celui natural, cu inserții moderne necontrolate ce se ramifică în interiorul vetrei medievale, cu axe de dezvoltare de tip grid, înghesuite, în special în cadrul ansamblurilor rezidențiale de locuințe colective, zona veche rămânând singura cu aspect organic, caracteristic. La acest amalgam constructiv se adaugă tipologia clădirilor ce deservește serviciile și consumul specific orășenesc (hipermarketuri, farmacii, magazine cu deschidere mică, alte servicii etc.), aceste caracteristici având o îmbinare disonantă cu statutul de sat al Floreștiului.

Țesutul vechi construit se păstrează pe direcția est-vest, de-a lungul drumului principal (str. Avram Iancu), compus, cu precădere, din locuințe individuale istorice, însoțite de grădini destinate cultivării legumelor, pomilor fructiferi sau viței-de-vie. Acest țesut este strâns legat de strada principală, care își păstrează traseul încă din vremea Imperiului Roman, dar și de lunca Someșului Mic, malul drept fiind mai lîn și mai prielnic dezvoltării așezărilor omenești (malul stâng este mai restrâns, cu terase înguste care, la distanță scurtă, se învecinează cu pantele abrupte ale dealurilor).

Țesutul nou construit se compune din locuințe colective organizate în ansambluri rezidențiale, clădiri comerciale sau destinate serviciilor și instituțiile de stat. Acestea sunt, preponderent, clădiri moderne, cu stiluri arhitecturale diverse și contrastante, pornind de la fațade și continuând cu cromatici, texturi, materiale utilizate. Se observă o densitate mai crescută în zona de sud a străzii Avram Iancu, unde relieful se păstrează mai lîn, cu o topografie mai joasă, construcțiile fiind dispuse înșiruit, pe fâșii de teren liniare, cu o densitate crescută, ce dă un aspect sufocat și haotic. Elementele luminoase sau de reclamă contribuie și ele la disonanța vizuală a spațiului, ce încarcă un spațiu care, la bază, păstrează esența sătească, dar mimează exagerat, statutul de oraș. Clădirile ce deservește instituțiile publice sunt, în mare parte, poziționate în interiorul sau în apropierea vechii vetre, ceea ce confirmă, cu strânse legături istorice, importanța și veridicitatea acestui spațiu în dezvoltarea satului de azi.

Din cadrul peisajului antropic, fac parte și acele intervenții umane în peisajul natural, care se concretizează prin împăduriri de susținere a terenurilor, lacuri de acumulare, sistematizare de maluri, cimitire, etc., rolul acestora fiind pur funcțional, fără atribute estetice sau de biodiversitate. De remarcat, însă, valențele ecologice și estetice crescute ale Someșului Mic, al cărui curs se

păstrează sinuos, natural, pe teritoriul satului Florești, în comparație cu îndiguirile repetate produse la nivel de zonă metropolitană și a cărui potențial este nevalorificat la nivel urbanistic.

3.4. Cadrul istoric – definirea peisajului cultural

Peisajul cultural reprezintă interacțiunea dintre om și mediul natural, fiind compus din 3 elemente majore: patrimoniul natural, din care fac parte peisajele naturale și elementele de mediu, patrimoniul antropic material, din care face parte fondul construit cu toate elementele sale (piațete, parcuri, tramă stradală, căi de acces, etc.) și patrimoniul antropic imaterial, care cuprinde stilul de viață local, activități sociale și economice, ritualuri și obiceiuri.

În cadrul patrimoniului natural, se enumeră următoarele:

- **Sistemul hidrografic** – Încă din hărțile secolului al XVIII-lea, se remarcă o sinuozitate și ramificație a Someșului Mic care, de-a lungul istoriei, a fost sistematizat, prin îndiguirii și crearea lacului de acumulare Florești. Această configurație a Someșului permitea o alimentare cu apă mai accesibilă pentru locuitorii satului, casele oamenilor, în zona nordică, fiind poziționate în imediata vecinătate a unuia dintre brațe, astăzi acest braț suprapunându-se cu strada Gheorghe Doja. Afluenții sunt bine reprezentați grafic, ceea ce duce la ideea importanței acestora în dezvoltarea urbanistică a așezării. Cursurile de apă sunt decopertate, 3 dintre afluenții sudici având o mare însemnătate în delimitarea așezării și a zonei contruibile protejate de astăzi: Feneșul, în vest, al cărui curs se suprapunea cu actuala stradă a Iazului, de-a lungul căruia, până în sec. al XIX-lea inclusiv, se observă prezența unor mori, Valea Sinaslăului, al cărei curs străbate și astăzi, în mare parte intubat, centrul satului, în trecut fiind cursul de apă ce a determinat crearea unei piețe largi, precum și poziția bisercii, în imediata sa vecinătate, și râul Pe Vale, în est, care, actualmente, este paralel cu o altă rută istorică importantă, cea care leagă satul Florești de satul Tăuți. Cu toate că acești afluenți, fie că au fost intubați, fie că și-au schimbat cursul (Feneș – sistematizare în zona vărsării în Someș, în prezent urmărind limita parcelară), reprezintă elemente care ajută la înțelegerea spațialității și a dezvoltării comunei, în ansamblul ei. La jumătatea secolului al XX-lea, hărțile înfățișează deja un Someș sistematizat, încă meandrat, dar fără brațe ramificate.
- **Pădurile** – Reprezintă un element natural extrem de prezent, cu valențe ecologice și estetice importante. Se remarcă o diminuare a acestora, atât la sud de Someșul Mic, prin lărgirea treptată a satului, și urbanizarea treptelor mai joase ale dealurilor, dar și la nord de Someș, prin

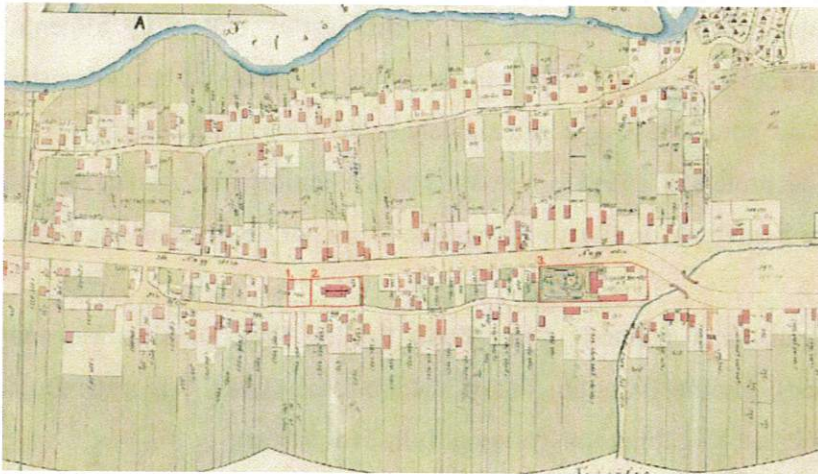
transformarea terenului împădurit în terenuri agricole sau pășuni. În hărțile istorice, pe lângă pădurile care și astăzi își mai păstrează din componență, se remarcă prezența unei păduri de luncă, dezvoltată între brațele active ale Someșului, care s-a pierdut o dată cu lucrările hidrotehnice. O mare parte a valorii ecologice a spațiului s-a pierdut o dată cu dezvoltarea urbanistică, în prezent fiind necesare măsuri de conservare și susținere a rămășițelor naturale istorice care caracterizau zona în trecut.

În cadrul patrimoniului antropic material, se enumeră următoarele:

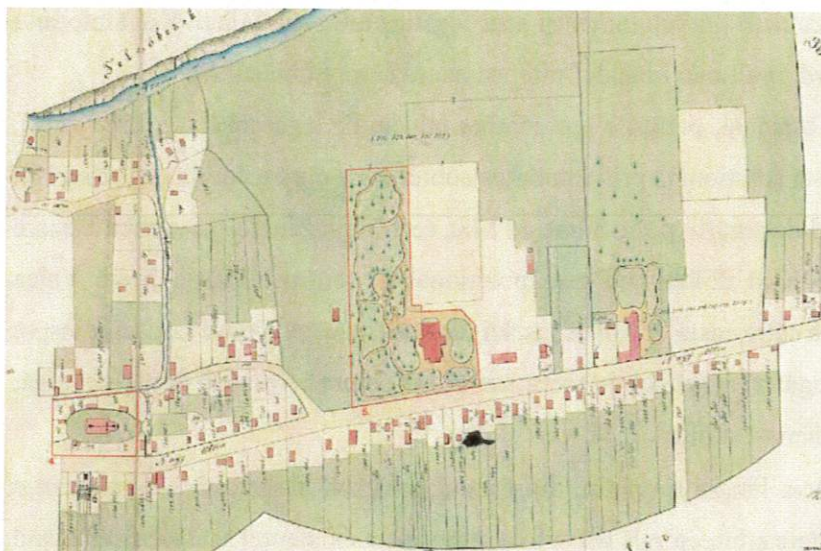
- **Trama stradală** – Trama stradală a satului Florești s-a dezvoltat atât pe baza elementelor de mediu, naturale, prezente, cât și influențată de drumul principal al așezării, drum care își are originea din vremea romanilor. Strada Avram Iancu, paralelă cu cursul Someșului Mic, devine axa de dezvoltare a satului, pe direcția est-vest. Se creează astfel, alături de afluenții perpendiculari, un grid de parcelare a spațiului. Dacă în sec. al XVIII-lea se văd bazele acestei trame, în sec. al XIX-lea se pot desluși deja principalele străzi care astăzi încadrează și alcătuiesc zona construibilă protejată, având o valoare istorică importantă. Astfel, se pot împărți străzile de astăzi în 2 categorii, în funcție de apariția lor în hărțile Iosefină și cele ale Imperiului Habsburgic:
  - Din sec. al XVIII-lea: Avram Iancu (central), Cuza Vodă, Eroilor, Prof. Dumitru Mocanu (sud), Dumitru Tăușan (vest), Simion Bărnuțiu, Tudor Vladimirescu (vest), Gheorghe Doja (nord), Andrei Mureșanu, Mihail Kogălniceanu, Cardinal Iuliu Hossu (est);
  - Din sec. al XIX-lea: se lungește Avram Iancu (central), Prof. Ioan Rus (sud), Morii (vest), Sportului, Cetății (est), Nicolae Bălcescu (nord) și apar legături între str. Mihail Kogălniceanu și Nicolae Bălcescu, în nord, mult mai bine definite, cu acces către Someșul Mic.
  - Aparținând tot dezvoltării stradale, podurile reprezintă puncte de legătură între două spații, legătură care în prezent este soluționată prin intubarea subterană a cursurilor de apă. Un prim pod este reprezentat în nordul așezării, peste Someșul Mic, care în prezent leagă vechea așezare de Colonia Nouă, iar cel de-al doilea pod este poziționat în centru așezării, peste Valea Sinaslăului, făcând trecerea către castelul Mikes, astăzi dispărut, și către vestul satului, dinspre Cluj-Napoca. Prin aceste legături ale căilor de acces, central se creează o piațetă destul de largă, cu punct focal Bisrica Romano-Catolică.
- **Clădirile monument** – De-a lungul timpului, din fondul construit al satului, s-au pierdut o serie de clădiri cu însemnătate arhitecturală deosebită, mărturie a existenței acestora rămânând

gravurile și vederile istorice. Biserica Romano-Catolică *Toți Sfinții* reprezintă singurul monument istoric al satului, tip clădire, care datează din sec. al XIII-lea, fiind amplasată în centrul vetrei, pe o parcelă de formă ovoidală. Biserica a făcut parte dintr-un ansamblu construit care se păstrează și astăzi, compus din două porți de acces și un zid de incintă, construcțiile anexe alipite zidului dispărând în timp.

- Din rândul clădirilor care au dispărut, dar care sunt marcate pe hărțile istorice de detaliu, se remarcă castelul Mikes, a cărui poziționare concretă nu a putut fi stabilită. Una dintre poziționări este cea alipită piațetei centrale, la vest, compus din 3 corpuri de clădire și un parc de factură geometrică ce înconjoară construcția, iar cealaltă poziție este în zona estică, cu frontul către strada principală, cu o amenajare peisgistică mult mai largită.

Hartă din sec. al XIX-lea; 1. Școala Elementară, 2. Biserica Sf. Dumitru, 3. Castelul Mikes, posibilă poziționare

Hartă din sec. al XIX-lea; 4. Biserica Romano-Catolică, 5. Castelul Mikes, posibilă poziționare

- Din sec. al XIX-lea, se remarcă apariția unui alt lăcaș de cult, la vest de piațeta principală, care astăzi se suprapune cu Biserica Sf. Dumitru, construită între 1830 și 1834, iar din sec. al XX-lea, adiacent parcelei bisericii, apare clădirea Școlii Elementare, clădire care s-a păstrat și care este relevantă pentru arhitectura rurală, frontul stradal fiind istoric, având regim de înălțime caracteristic.
- **Lotizări**
- În interiorul așezării, în sec. al XVIII-lea, drumul Huedin-Cluj creea un largo care cuprindea amplasamentul Bisericii Romano-Catolice, precum și mai multe loturi punctuale. Acest largo liniar încadrează satul în categoria de tip colonist, de factură săsească. Loturile erau dezvoltate pe adâncime, majoritatea având zona construibilă către stradă și terenul agricol/pomicol în continuarea ei. Terenurile atipice sunt cele rezervate construcțiilor nobiliare, cu latura frontului stradal aproximativ egală cu adâncimea zonei construite (castelul Mikes/casa Haller).
- În sec. al XIX-lea, se păstrează imaginea de localitate de tip adunat, însă, prin dezvoltarea sa, forma devine una tentaculară. Traseul principal de dezvoltare rămâne același (str. Avram Iancu), însă aspectul de largo al zonei centrale își pierde consistența. Apar lotizări în jurul Bisericii Romano-Catolice, iar la est de aceasta, apare o nouă piațetă, de dimensiuni mai reduse, care are ca poli verticalitatea bisericii și lărgimea unui lot mai amplu, complementar. Noul intravilan se extinde, la est zona construibilă fiind limitată de traseul râului Pe Vale. La vest însă, dezvoltarea este mai puțin evidentă, fiind marcate doar câteva loturi noi construite. La sudul așezării, însă, apare ca element verde cimitirul local, poziționat la marginea vetrei, cu laturile aprox. egale, de-a lungul văii Sinaslăului. La finalul secolului, majoritatea loturilor au o formă regulată, și se pot cataloga în 4 tipologii diferite: cele rurale tradiționale, cu 2 zone funcționale (locuit și agricol), cele alungite, cu parcele de locuire la ambele străzi, loturi atipice, cu frontul stradal de dimensiuni asemănătoare cu adâncimea parcelei, și atipice, de-a lungul străzilor sinuoase, de dimensiuni foarte mici, unde probabil erau așezate locuințele rromilor. De asemenea prezența grădinilor cu valențe peisagere, de tip parc, ce înglobează plantații arboricole și alei de promenadă, reprezintă o excepție în rândul funcțiunilor așezării, fiind însoțite de ansambluri construite cu valoare arhitecturală deosebită.
- În sec. al XX-lea, apar noi lotizări la nord, dincolo de Someșul Mic, zonă denumită mai târziu Noua Colonie, iar zona estică, la nord de drumul principal, devine mult mai profund dezvoltată, prin apariția străzilor Horea, Cloșca și Iuliu Hossu, și a străzilor Cetății și Tăuțului, la sud. În

această perioadă, fondul construit a fost, în mare parte înlocuit, însă regulile de compoziție ale gospodăriei și raportul acestora cu spațiul urban nu s-au modificat de la imaginea secolului trecut. În perioada postbelică, cel mai mare impact l-a avut procesul de sistematizare resimțit la nivelul fondului construit, unde au fost introduse proiecte tip.

- În sec. al XXI-lea, extinderea satului se accelerează intens, apar lotizări noi, în special în direcția sud, cu un nou profil arhitectural și urbanistic – ansamblul de locuințe colective realizat de investitori privați - care modifică radical aspectul Floreștiului. Aceste ansambluri sunt aliniate pe vechile parcele agrare, cu o densitate mare, fără servicii sau dotări, cu lotizări ale spațiului verde, ale parcărilor și chiar a străzilor de acces, subdimensionate. Acestor ansambluri li se alătură construcțiile tip de case individuale sau locuințe semi-colective, ce sunt dispuse în lungul vechilor parcele agrare, ce au la dispoziție o stradă înfundată, transformând parcela într-o comunitate închisă. Terenurile agricole, viticole și pomicole, aflate între marginea sudică a limitei din sec. al XX-lea și poalele dealurilor cu pădurile aferente, se distrug ireversibil prin expansiunea haotică a intravilanului.

În cadrul patrimoniului antropoc imaterial, se enumeră următoarele:

- **Toponime** – un prim toponim de care se leagă evoluția culturală a satului Florești este denumirea Feneșului. Prima datare a așezării este documentată într-un act de transfer în care se menționează ca moșia Florești (Zaasfenes) a fost transcrisă de regele Ștefan al Ungariei pe numele lui Andrei, fiul contelui Mihail. Această denumire dată așezării este strâns legată de râul Feneș, afluent al Someșului Mic, care, până la jumătatea sec. al XX-lea, traversa satul în zona nord-vestică. În unele reprezentări grafice, cele din 1855, satul este reprezentat chiar prin suprapunere cu râul, ceea ce duce la concluzia că Feneșul era un element natural mult mai prezent în percepția locuitorilor, în comparație cu Someșul, ceea ce îi conferea un statut autonom. Rolul Feneșului se ramifica pe mai multe zone funcționale, atât de delimitare a așezării pe latura nord-vestică, cât și de captare a apei și utilizării în morile locale, dispărute în prezent. După sistematizarea Feneșului și mutarea punctului de deversare în extrema vestică, trasarea străzii Iazului marchează fostul traseu al apei, un alt toponim lăsat mărturie a evoluției istorice urbanistice. Alte denumiri care evocă foste funcțiuni, construcții și elemente de mediu, sunt strada Morii și Iazul Morii, amplasate pe vechea zonă a morilor, strada Cetății, care conduce către Cetatea Fetei și strada Tăuțiului, care urcă spre satul cu același nume.

3.5. Relația dintre peisajul natural și fondul construit

Relația dintre peisajul construit și cel natural este una de independență, fiind elemente complementare în care se desfășoară activitatea socială, economică, culturală a unei așezări omenești. În satul Florești, mediul natural a fost treptat împins în extremitatea limitelor intravilane, s-au înlocuit spațiile viticole și pomicole cu lotizări ale fondului construit, iar transversal spațiului urban, verdele se restrânge la câteva petice prea puțin impozante. Se remarcă, în schimb, caracterul masiv al dealurilor ce înconjoară satul, punctele de perspectivă și peisajul estetic pe care îl creează de-a lungul anotimpurilor, aducând natura în interior pe plan vertical, nu orizontal. Apele, cu toate că au o importanță istorică deosebită, sunt slab reprezentate la scară umană, fiind sufocate de straturile construite treptat, iar vegetația ce însoțește spațiile verzi, publice sau private, este strict decorativă, în disonanță, de cele mai multe ori, cu caracterul local.

Din perspectivă evolutivă, satul Florești s-a dezvoltat într-un cadru natural favorabil, determinat de valea Someșului Mic și de relieful deluros al Clujului. Poziționarea de-a lungul axei est-vest, în lunca râului, a oferit condiții propice pentru așezare, agricultură și circulație, contribuind la formarea unui peisaj rural echilibrat, în care elementele naturale și cele construite se aflau într-o relație de continuitate și adaptare reciprocă. Peisajul natural a constituit astfel suportul structural al dezvoltării așezării, oferind atât resurse, cât și un cadru vizual coerent.

În forma sa tradițională, peisajul construit al satului Florești era caracterizat de o dezvoltare liniară, corelată cu traseul drumului principal și cu cursul Someșului Mic. Locuințele joase, cu regim redus de înălțime, erau amplasate preponderent pe terenuri plane sau ușor înclinate, respectând relieful și evitând versanții abrupti. Curțile, grădinile și anexele agricole realizau o tranziție firească între spațiul locuit și cel natural, menținând o relație armonioasă cu peisajul din jur. În acest context, peisajul construit nu domina cadrul natural, ci se integra în acesta, contribuind la păstrarea identității rurale a așezării.

Începând cu perioada de după anul 2000, relația dintre peisajul natural și cel construit s-a modificat semnificativ, ca urmare a procesului accelerat de urbanizare generat de extinderea municipiului Cluj-Napoca. Dezvoltările rezidențiale recente, caracterizate prin densități ridicate și regimuri de înălțime incompatibile cu scara tradițională a localității, au ocupat atât lunca Someșului Mic, cât și versanții din zonele adiacente. Aceste intervenții au condus la reducerea terenurilor agricole, la fragmentarea peisajului natural și la pierderea unor relații vizuale importante între vale, dealuri și spațiul construit.

În prezent, peisajul Floreștiului este marcat de contraste puternice între zonele vechi ale satului, unde relația dintre natură și construcții rămâne relativ echilibrată, și noile cartiere, în care peisajul construit tinde să domine și să subordoneze cadrul natural. În multe situații, elementele naturale sunt tratate ca spații reziduale, lipsite de continuitate și de rol structurant, ceea ce generează un dezechilibru peisager și afectează calitatea spațiului locuit.

Astfel, relația actuală dintre peisajul natural și cel construit reflectă o tranziție de la un model tradițional de adaptare la natură către un model urban dominat de presiuni imobiliare. Cu toate acestea, cadrul natural existent, în special valea Someșului Mic și versanții deluroși, păstrează un potențial semnificativ pentru reechilibrarea peisajului, printr-o abordare integrată de planificare care să valorifice elementele naturale ca structuri esențiale ale dezvoltării viitoare.

4. ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE – ZONA CONTRUITĂ PROTEJATĂ

4.1. Limite și vecinătăți

Zona construibilă protejată este o arie bine delimitată ce deține valori de patrimoniu – natural, cultural, istoric – și pentru care se aplică anumite reguli și norme urbanistice stricte, fiind limitate tipologiile de construcții și modificările permise în vederea conservării, iar construcțiile noi pot fi realizate doar cu respectarea anumitor condiții specifice, ce necesită planuri urbanistice detaliate și avize complexe.

În satul Florești, limita acestei zone protejate corespunde, cu mici modificări, structurii urbane din sec. al XIX-lea, având ca limite următoarele străzi, împărțite, ca locație, în funcție de axele principale de dezvoltare urbanistică, ce creează 4 cadrane specifice – Avram Iancu est-vest și Eroilor-Simion Bărnuțiu nord-sud:

- În cadranul sud-vestic – vest Dumitru Tăuțan, sud Prof. Dumitru Mocanu
- În cadranul sud-estic – est Cetății (+ parcela alăturată), sud Prof. Ioan Rus (+ parcela cimitirului local)
- În cadranul nord-vestic – vest Morii (+ parcela alăturată), nord Iazul Morii
- În cadranul nord-estic – est Someșului (+ parcela alăturată), nord Nicolae Bălcescu (+ parcela alăturată), Horea, Stadionului

În imediata vecinătate a zonei analizate, poziționat tangențial, rămâne, în nord, cursul Someșului Mic, limita zonei urmărind linia curburii primei meandre aflate după lacul de acumulare. Traversând Someșul pe mal nordic, apare Colonia Nouă, în concavitatea meandreii, zona protejată comunicând cu aceasta printr-un pod informal, strict pietonal. Pe celelalte laturi, în proximitate, zona protejată se învecinează cu celelalte structuri urbanistice ale Floreștiului, cu ansambluri preponderent de locuințe colective în sud, cu case individuale în vest, latura estică devenind mai aerisită, cu un țesut preponderent permeabil prin imediata vecinătate cu Muzeul Apei, zonă protejată ce înglobează și Delta Floreștiului, un peisaj cu valențe ecologice deosebite.

Străzile care fac parte din sau care încadrează zona contruită protejată a satului Florești (sursă proprie)

4.2. Structura spațiului

Structura zonei construite protejate se definitivează prin împletirea țesutului construit, sigilat, cu cel permeabil, verde, fiecare având anumite caracteristici influențate de cursul istoric evolutiv al satului. Imaginea tentaculară, dată de trama stradală, definește, în mare parte, frontul construit al parcelelor, spațiile verzi rămase libere, reprezentate cu precădere de grădinile/terenurile agricole private, poziționându-se în golurile dintre clădiri. Inserțiile ansamblurilor rezidențiale de locuințe colective, pe zona protejată, sunt reduse, fiind predominante locuințele individuale sau clădirile cu funcțiuni specifice – instituții, comerciale, de servicii, publice etc. Luând aceeași împărțire pe cadrane discutată mai sus, îmbinarea fondului gri cu cel verde diferă substanțial, fiind influențată de parcelarea istorică dar și de crearea a noi accese și căi de transport:

- Cadrantul nord-vestic – între străzile Tudor Vladimirescu și Avram Iancu, frontul caselor individuale îmbracă terenurile agricole/grădinile, poziționate ”spate în spate”, central parcelei de ansamblu. Spre Iazul Morii, însă, terenurile agricole rămân deschise spre frontul stradal, fiind mărginite de garduri de protecție.
- Cadrantul nord-estic – țesutul urban este puternic fragmentat, parcelarul este mai redus ca dimensiune, în special în zona Bisericii Romano-Catolice, iar spațiile verzi fie sunt poziționate în spatele fondului construit, fie alipit acestuia, permițând crearea unor grădini de fațadă, decorative de cele mai multe ori. De-a lungul străzii Avram Iancu, parcelele devin din nou alungite, cu teren agricol îndestulător poziționat, de asemenea, central parcelelor de ansamblu.

- Cadranul sud-estic – țesutul urban se oglindește cu cel aflat la nord, excepție făcând strada Cetății, unde construcțiile au căpătat funcțiune comercială sau de servicii, iar vechia tipologie de amplasare urbanistică s-a modificat considerabil. Tot din acest cadran face parte cimitirul local, care și-a păstrat poziția și forma istorică, dimensiunile sale fiind cele care s-au modificat.
- Cadranul sud-vestic – cu un parcelar alungit, acest cadran îmbină atât valențe istorice, cât și moderne, ceea ce îi conferă o dualitate perceptivă sesizabilă. Dacă strada Cuza Vodă și-a păstrat din vechile valori urbanistice, cu spații verzi poziționate în spatele construcției cu front la stradă, pe strada Profesor Dumitru Mocanu, apar case individuale de factură modernă, cu curți largi în fața construcției, dar și terenuri agricole independente sau terenuri abandonate, cu vegetație ruderalizată.

Împărțirea zonei construite protejate pe cadrane determinate de axele est-vest – str. Avram Iancu, respectiv nord-sud – str. Simion Bărnuțiu și Eroilor (sursă proprie)

Aspectul aerisit de altă dată al satului, cu clădiri care să păstreze un regim de înălțime constant, redus, și cu spații verzi care să structureze imaginea de ansamblu, s-a estompat în timp, iar urbanizarea intensă, haotică, din perioada atât postbelică, dar cu precădere post-decembristă, pe un fond tipic sătesc, a condus către destructuralizarea țesutului. Astfel, un rol important în caracterizarea structurii o are tipologia parcelarului.

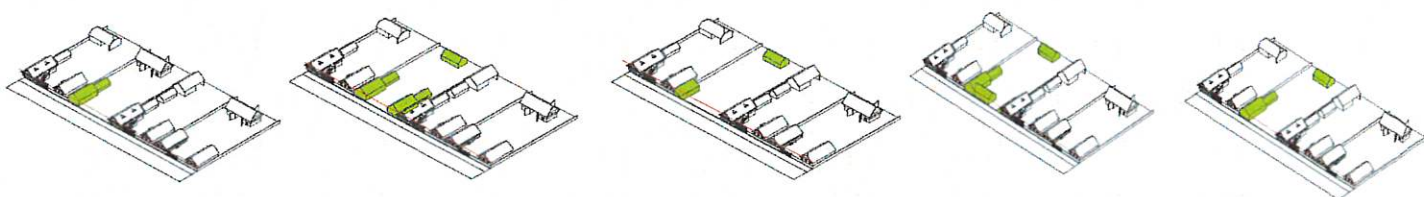
Caracterul sătesc al satului oferă 3 tipologii distincte de parcelar, însă ca elemente definitorii rămân acele parcele alungite, cu volumul de locuire perpendicular pe axul drumului, cel secundar (șura) paralel cu axul drumului, astfel delimitându-se cele două zone ale gospodăriei (ograda și livada/grădină/teren agricol).

- **Parcela tradițională** are un raport între laturi de 1/10, 1/15 sau 1/20, iar zona locuibilă sau de producție ocupă aproximativ o treime din suprafața totală, restul fiind teren cultivat. Această configurație este specifică zonei istorice a satului. Parcelarul regulat-alungit, cu laturi mai apropiate ca dimensiuni (1/2, 1/3), și cel semi-regulat, cu laturi aproape egale, se întâlnesc în zona centrală, unde orientarea construcțiilor variază: fie perpendiculară, fie paralelă cu axul drumului.
- **Parcela secolului XX** prezintă un plan regulat, cu proporții de 1/2, 1/3 sau 1/4, orientarea construcțiilor fiind un element definitoriu – locuința principală este amplasată central, iar anexele, atunci când există, respectă dispunerea tradițională. În cazul parcelarului contemporan, proporțiile devin atipice și se disting două tipuri principale: fie parcele regulate cu locuință individuală izolată, având spații verzi restrânse pentru agrement, fie parcele regulate destinate locuirii colective, unde volumele sunt aliniat la intervale constante pe întreaga parcelă, iar spațiile verzi sau agricole dispar, fiind înlocuite de parcări asfaltate sau sigilate.

Tipologia tradițională a așezării pe parcelă se caracterizează în principal printr-o dispunere liniară, adaptată parcelelor alungite. Formele vechi, cu volumetrie în L sau U, sunt astăzi foarte rare. Predomină tipologia în I, în care clădirile sunt dispuse succesiv de-a lungul parcelei, existând și o variantă în care locuința este mai compactă, ocupând aproape integral frontul stradal, iar anexele sunt amplasate liniar în spate. Deși această organizare apare și în perioada interbelică, majoritatea exemplurilor datează din anii 1950–1980. Organizarea tradițională include două volume principale – locuința și șura – anexe secundare și o parcelare bipartită: zona de locuire și gospodărie, respectiv zona agricolă. Dimensiunile clădirilor reflectă importanța funcțiilor, conferind un caracter vernacular pronunțat, care se estompează odată cu apariția locuințelor moderne.

Dispunerea în C, derivată din cea liniară, este considerată modernă, iar exemplele existente provin din perioada antebelică sau au suferit transformări recente. Tipologiile contemporane sunt variate și depind de tipul parcelarului și de modul de locuire. Pe parcelele urbane noi, compacte, predomină organizarea centrală și axială, cu separarea clară între zona construită și spațiile verzi de loisir, iar funcția productivă dispare. În schimb, pe parcelele tradiționale alungite din vatra satului, se păstrează dispunerea liniară, însă clădirile sunt contemporane, cu funcțiune predominant

rezidențială (bazat și confirmat de *Studiu istoric de fundamentare și delimitare a obiectivelor și ariilor protejate comuna Florești, jud. Cluj* și *Ghid de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural zona Țara Călatei*).

Exemple pozitive de amplasare a volumului construit pe parcelă, specifică zonei Țara Călatei, zonă din care face parte și comuna Florești (Ghid de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural zona Țara Călatei)

Cartarea spațiilor verzi din interiorul zonei construite protejate. Situația procentuală (raportată la ZCP) a suprafețelor verzi din legendă este următoarea: grădini private 36%, spații verzi stradale/parcări 0.5%, spații verzi instituționale/edificii 0.9%, cimitir 4.8%, terenuri agricole 12%, spații verzi locuințe colective 4.5%, terenuri abandonate 4.2% (a se consulta planșa Plan de situație existentă – Reprezentarea spațiilor verzi) (sursă proprie)

	grădini private
	spații verzi stradale/parcări
	spații verzi instituționale/edificii
	cimitir
	teren agricol
	spații verzi locuințe colective
	teren abandonat

4.3. Repere

Reperele reprezintă acele elemente care definesc o așezare, contribuind la crearea identității unui spațiu, la orientarea, percepția și valoarea acestuia, având diferite roluri: structurant, organizând spațiul, identitar, definind spațiul, vizual, cu dominante și perspective de impact, cultural-istorice și ecologice. Pentru satul Florești și, implicit, pentru zona sa construită protejată, tipologia reperelor se structurează în funcție de cadrul natural, antropic și istoric care se etalează atât pe parcursul parcurgerii sale, cât și a împrejurimilor imediat învecinate. În analiza efectuată,

studiul reperelor se limitează la aria zonei protejate, respectiv la punctele adiacente acesteia sau care se află pe teritoriul satului Florești, singurele repere extinse făcând parte din categoria celor naturale și de relief, care au un impact major, în ciuda distanței față de limite:

- Reperele naturale, care au ca scop o structurare ecologică și impun identitatea peisagistică a spațiului (Someșul Mic și aflueții săi, cu rol important în crearea unei rețele verzi-albastre la scară largă, de mobilitate și tampon ecologic, peisajul de luncă, terasele și versanți, ce dau o tipologie faunei și florei locale, pădurile conservate și zonele cu biodiversitate crescută din preajma Muzeului Apei)
- Reperele geomorfologice și topografice, care contribuie la lizibilitatea spațiului și la marcarea unor dominante vizuale, un fundal al fondului construit (dealurile învecinate – Melcului, Sf. Pavel, Hoia, La Inață, Cetatea Fetei, Gârbăului, cu culmile adiacente, ce oferă perspective atât din interiorul satului către acestea, cât și vice-versa, din exterior spre ansamblul urbanistic);
- Reper culturale și istorice, care rămân mărturie evoluției arhitecturale, artistice, a obiceiurilor și tradițiilor locale (Biserica Romano-Catolică *Toți Sfinții*, Biserica Sf. Dumitru, Biserica Greco-Catolică *Sf. Nicolae*, cimitirul local, clădirea fostei Școli Elementare, țesutul rural tradițional, specific străzilor Cuza Vodă și Tudor Vladimirescu, trama stradală a zonei construite protejate, cu strânse legături în sistematizările sec. al XIX-lea);
- Reper construite contemporane, care conferă o imagine urbană peisajului, dar care pot pune presiune asupra specificului local, având o influență negativă în coerența și unitatea spațială, prin volume agresive și cromatică disonantă (magazinele LIDL și MegaImage, poziționate în vechea piațetă istorică, primăria Florești);
- Reper de infrastructură, ce au rolul de a structura și accesibiliza spațiul (axele create de Avram Iancu și Simion Bărnuțiu cu Eroilor);
- Reper vizuale și perceptive, care se suprapun, în mare parte, cu turele bisericilor și cu punctele de perspectivă existente (poarta maramureșeană de pe Avram Iancu);
- Reper simbolice și identitare, care oferă ideea comunității și coeziunii sociale (parcul Poligon, cetatea Fetei, Baza Sportivă Florești, Stadionul Florești).

Reprezentarea grafică a tipurilor de repere (sursă proprie)

- repere naturale
- repere culturale și istorice
- repere construite contemporane
- repere de infrastructură
- repere vizuale și perceptivă
- repere simbolice și identitare

Din punct de vedere urbanistic și peisagistic, satul Florești **nu** are un reper central (largoul istoric a fost distrus, în timp, de procesul urbanizării), ci o serie de noduri funcționale dispersate. Acestea se concretizează în zone comerciale de proximitate sau înșiruiți ale zonelor comerciale la parterul blocurilor, în spații reziduale, verzi, folosite ca puncte informale de întâlnire, în spații publice improvizate, neamenajate, ca parcările sau malurile Someșului, în zone verzi abandonate ori trotuare lărgite.

4.4. Accese, circulații, trasee

Accesibilitatea satului Florești este direct influențată de dezvoltarea haotică a acestuia. Cu repercusiuni atât estetice, cât și funcționale, clădirile construite înainte de facilitarea acceselor și, implicit, a străzilor, subdimensionarea carosabilului, dar și inexistența sau întreruperea trotuarelor de-a lungul multor tronsoane, creează dificultăți în parcurgerea spațiului, atât ca pieton, cât și velo sau auto. Lucrările de modernizare a infrastructurii din ultimii ani au mai ameliorat problematica accesibilității, însă transportul în comun este încă slab reprezentat, cu mari curențe în alternative, astfel încât aglomerațiile și ambuteiajele, în mare pe toată zona construibilă protejată și nu numai, se intensifică de la an la an, la orele de vârf.

Peisajul de acces este un concept urban de amenajare a teritoriului care face referire la imaginea, organizarea, dimensiunea vizuală și funcțională a zonelor adiacente tramei stradale, incluzând, de asemenea, modul în care străzile principale sunt amenajate și marcate, existența spațiilor verzi care să însoțească drumurile, facilitarea accesului către zonele de locuit, servicii, instituții, dar și către zone cu valoare naturală ridicată (pietonal, velo), așezarea clădirilor și frontul lor stradal, semnalistica, precum și integritatea vizuală a elementelor publice. Într-un mediu profund urban ca structură, este esențială promovarea permeabilității pietonale și velo în zonele de importanță culturală, istorică, ecologică, dar și în tranzitarea, în siguranță, a arterelor principale, prin impunerea unor restricții de viteză, a unor fâșii verzi de protecție (aliniamente, *buffere* vizuale) și asigurarea continuității fără impedimente structurale sau de topografie.

Analizând zona construibilă protejată a Floreștiului din această perspectivă, se desprind o serie de puncte conflictuale, de aglomerare pietonală/auto, niște noduri care au importanță în cursivitatea parcurgerii, dar care este deseori obturată de deficitarele rute alternative.

Asemenea mun. Cluj-Napoca., și Floreștiul prezintă o singură arteră principală de traversare a satului și de legătură cu vecinătățile (DN Avram Iancu), fiind o stradă principală de colectare a întregului trafic aflat în tranzit. Preluând cantitățile imense de mașini ce se perindă zilnic pe traseele Florești-Cluj-Napoca și Florești-Gilău, Avram Iancu este subdimensionată în fluidizare, un nod esențial aflându-se în afara ZCP (la intrarea în Florești, în zona estică), iar cel de-al doilea, la sensul giratoriu ce leagă Avram Iancu cu Eroilor și S. Bărnuțiu. Din pricina acestor noduri, tronsonul dintre acestea, dar și spre Gilău, incluziv inserțiile perpendiculare de pe străzile colectoare (Cetății, Someșului, Cardinal Iuliu Hossu, Mihail Kogălniceanu, Morii, Dumitru Tăușan), devin puncte blocate ce determină paralizarea traficului și pe axa nord-sud a satului.

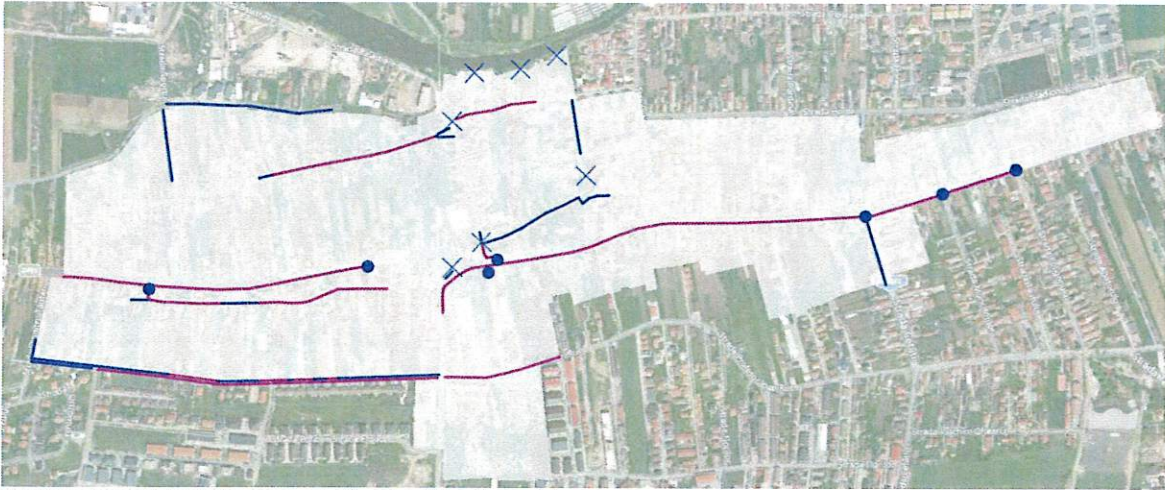
Nodurile auto din Zona construită protejată a Floreștiului – intersecțiile care se realizează perpendicular pe Avram Iancu reprezintă noduri conflictuale majore, cu repercursiuni ridicate asupra traficului local (sursă proprie)

Accesibilitatea velo în Zona construită protejată a Floreștiului – de-a lungul străzii Eroilor, până în dreptul străzii Prof. Dumitru Mocanu, este prezentă o pistă dedicată bicicletelor, pe latura vestică; propunerea unei piste în continuarea celei existente, care să lege rutele principale pe care se creează ambuteiaje, ar putea remedia și soluționa o parte din problematica traficului în Florești. De asemenea, de remarcat absența totală a unui culoar de mobilitate velo către nordul ZCP (dealuri, Someșul Mic). Recomandările privind îmbunătățirea situației velo se pot consulta în cap.6 Scenarii sau alternative de dezvoltare peisagistică și planșa aferentă Conexiuni velo-pietonale propuse (sursă proprie)

La nivel velo, o porțiune restrânsă prezintă pistă dedicată bicicletelor, mai exact pe str. Eroilor, unde se întrerupe în dreptul str. Prof. Dumitru Mocanu. Astfel, bicilciștii sunt nevoiți să folosească carosabilul, adesea sufocat de mașini, sau trotuarele, de cele mai multe ori înguste și discontinue.

La nivel pietonal, traseele sunt, în mare parte, blocate, fie de mașinile parcate pe trotuare, fie de structura degradată, prea îngustă ori lipsă, în special în dreptul intersecțiilor. O problemă fundamentală este și perpendicularitatea străzilor, care determină o vizibilitate slabă, cu puncte moarte de orientare.

Situația traseelor pietonale în zona construită protejată (sursă proprie)

- trotuare lipsă
- trotuare înguste
- noduri conflictuale pietonale
- × bariere (de infrastructură)

1. Strada Dumitru Mocanu, la intersecție cu Prof. Dumitru Tăușan, imagine în care se poate observa lipsa vizibilității și întreruperea trotuarului pe latura dreaptă
2. și 3. Strada Cuza Vodă - trotuare cu materialitate distrusă, înguste, sau care prezintă elemente ce pot obtura siguranța în deplasare

1. Strada Sportului – întreruperea trotuarului pe partea stângă
2. Strada Iazul Morii – lipsa trotuarelor pe ambele laturi ale carosabilului

1. Strada Avram Iancu, la intersecție cu Muncitorilor, în care trotuarul se îngustează în curbă, făcând dificilă traversarea pe latura opusă
2. Strada Nicolae Bălcescu – profil stradal îngust, sufocat de alipirea fronturilor caselor direct la stradă dar și de autoturismele parcate pe laterale
3. Strada Gheorghe Doja – prezența garajelor și a autoturismelor parcate pe ambele laturi ale străzii împiedică o circulație pietonală fluidă

1. Strada Andrei Mureșanu - trotuarul sudic lipsește, fiind înlocuit cu parcări
2. Strada Cardinal Iuliu Hossu – trotuar inaccesibil din pricina autoturismelor parcate

O altă temă care trebuie abordată în contextul accesibilității, este accesul oamenilor la elementele naturale însemnate sau la zone verzi, ca spații de recreere și loisir. Pornind din zona construită protejată, accesul către Someșul Mic sau pădurile din împrejurimi este deficitar, nu este

valorizat pe niciun tronson pietonal și nu este marcat corespunzător, cu indicatoare sau panouri informative. Din pricina construcțiilor înghesuite din nordul sitului studiat, latura de acces către apă este periclitată, fiind posibilă doar o traversare a râului, peste podul informal existent. Nici la nivel velo, accesibilitatea la natură nu este mai bine reprezentată. Prin lipsa unor trasee marcate, care să permită, fie prin lățimea carosabilului, fie prin piste amenajate, o tranzitare facilă de la un punct de referință la altul, acest potențial economio-turistic al satului este nevalorificat. În raportarea la natură, se folosesc aceleași axe de orientare: axa est-vest, cu puternic impact prin prezența Someșului Mic, al văii și teraselor, ce necesită o tranzitare facilă în lungul curgerii, precum și axa nord-sud, prin legături între versanții și pădurile aflate în oglindă și punctele de pătrundere în lunca caracteristică.

4.5. Percepție și perspective

În analiza de percepție a zonei construite protejate, se iau în considerare aspectele atât obiective, existente, din cadrul străzilor și parcelarului, cât și cele subiective, de atmosferă, pe care elementele le conferă utilizatorilor spațiului. Pentru o organizare mai simplă a descrierii, analiza străzilor se face în funcție de cadranul utilizat mai sus în structurarea spațiului. Texturile, cromatică și materialitatea secvențelor de peisaj oferă acea imagine identitară a vetrei satului, ce include toate transformările exercitate de-a lungul timpului. Trecând de la scara macro a peisajului, în care se surprind elementele de fundal și, în general, perspectivele valoroase, la scara micro, cu analiza de detaliu, de impact major asupra funcțiunilor, se constituie o imagine generală, cu anumite caracteristici, din care rezultă atât punctele forte, cât și disfuncționalitățile prezente. Astfel, se enumeră:

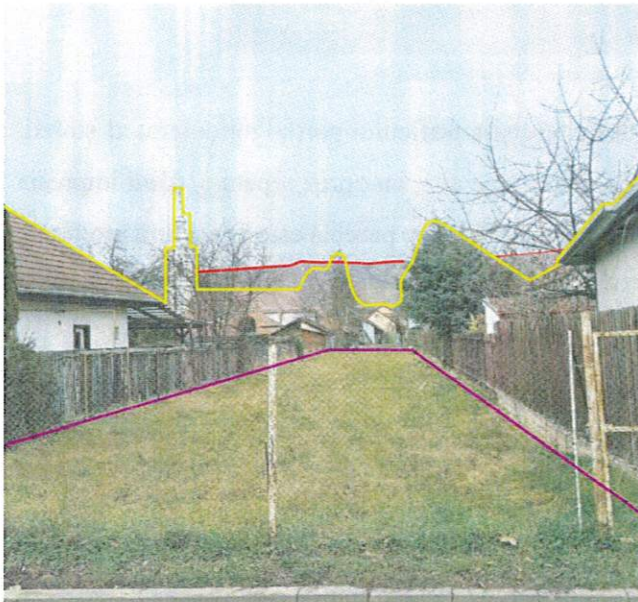
- Cadranul sud-vestic – acest cadran, mărginit de strada Avram Iancu la nord și Eroilor la est, este compus din 3 străzi, a căror trasare se oglindește și în hărțile istorice ale sec. al XIX-lea.
- Strada Prof. Dumitru Mocanu este compusă dintr-o compoziție heterogenă, în mare parte modernă, cu secvențe de țesut construit ce alternează cu țesutul permeabil, verde, reprezentat de terenuri agricole, pășuni alungite ori terenuri abandonate, ce deschid perspectiva, cu precădere spre nordul spațiului. Parcurgerea străzii este una deficitară, din lipsa trotuarelor sau a continuității acestora, iar materialitatea este diversă, cu cromatică neuniformă, relectată atât în designul arhitectural al clădirilor, cât și în detaliile și structura gardurilor ce împrejmuiesc parcelarul. De asemenea, tipologia clădirilor este atipică, cu case individuale, în mare parte,

dar a căror înșiruire este întreruptă de locuințe colective, clădiri ce găzduiesc servicii ori terenuri sportive, iar aspectul acestora, din cauza tipizării ansamblurilor rezidențiale, este disonantă, fiecare ansamblu având caracteristici vizuale diverse.

Scara macro

1. Perspectivă pe strada Prof. Dumitru Mocanu, pe direcția est-vest, către Dealul Cetății și Vârful Mic – se observă diferența regimurilor de înălțime ale clădirilor, ce compun planul mezzo al spațiului, precum și absența trotuarelor ori lățimea îngustă a acestora, în planul micro
2. Perspectivă pe strada Prof. Dumitru Mocanu, prin întreruperea peisajului construit, spre Dealul Melcului din nordul zonei

Scara macro/fundalul este reprezentată de Dealul Melcului (marcată cu roșu), scara mezzo/plan intermediar este reprezentată de construcțiile de pe strada Cuza Vodă (marcată cu galben) și include și punctul focal al perspectivei (Biserica Sf. Dumitru) și scara micro/prim-planul este reprezentată de parcela verde adiacentă (marcată cu roz)

Textura și cromatica disonantă a spațiului, redată de stiluri arhitecturale diverse și materialitate distinctă

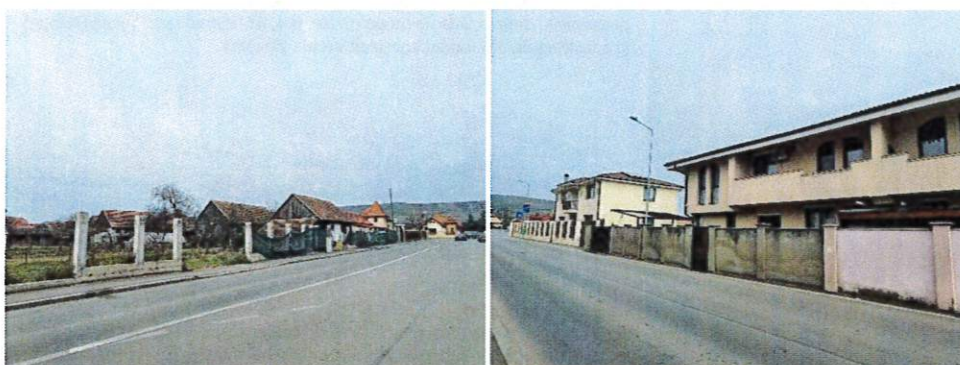
Din pricina traseelor pietonale înguste și deficitare și a traficului parțial aglomerat al străzii, parcurgerea este una haotică, cu traversări de pe o latură pe alta, cu opriri repetate, dând impresia unui spațiu sufocat și nesigur trecătorilor. Dispunerea clădirilor pe parcelă este de factură modernă, casa fiind retrasă de la stradă, permițând desfășurarea unei grădini frontale largi, singurul element istoric păstrat fiind prezent în forma anumitor lotizări - alungite, cu latura scurtă către stradă.

- Strada Dumitru Tăușan, recent sistematizată, este mărginită pe latura estică de un fond construit, în mare parte, recent, cu o arhitectură modernă a clădirilor, iar o bună bucată din latura vestică este deschisă, prin prisma unui teren abandonat. Frontul stradal se lărgeste, o dată cu înaintarea spre Avram Iancu, apar trotuare pe ambele laturi și o stație de autobuz cu alveolă dedicată, încercându-se, prin aceste schimbări de infrastructură, o fluidizare a traficului în zonă. Impresia modernă a străzii este, punctual, străpunsă de clădiri abandonate, lăsate într-o stare incipientă de construcție, sau case vechi, ce fac parte din vechiul țesut al vetrei. Perspectivele acestei străzi, însă, sunt valoroase prin prisma faptului că încadrează relieful reprezentativ zonei, oferind un fundal verde, uniform, pe care se creionează urmele urbanizării din prezent. Atmosfera străzii este una sufocantă, la intersecția cu strada Prof. Dumitru Mocanu, însă devine mai aerisită o dată cu parcurgerea sa spre nord.

Scara macro

1. Perspectivă pe strada Dumitru Tăușan, direcția nord-sud, către Dealul Hodmor
2. Perspectivă pe strada Dumitru Tăușan, direcția sud-nord, către Dealul Melcului – se observă discrepanța dintre fondul construit, modern, al laturii din dreapta, și cel verde, cu valențe istorice, al laturii din stânga

Scara mezzo și micro

Terenul abandonat de pe latura vestică (stânga sus, jos) și cromatica și designul divers al clădirilor de pe latura estică (dreapta) creează un front stradal discontinuu, cu diferențe în ceea ce privește regimul de înălțime al clădirilor, dar și disonanță în unitatea vizuală a străzii

- Strada Cuza Vodă este una dintre puținele străzi care a păstrat și astăzi din farmecul și statutul sătesc al fostei vetre istorice. Chiar dacă la nivel de materiale și arhitectură, construcțiile și-au modificat aspectul și s-au modernizat, regimul de înălțime a rămas unul constant, iar funcțiunea de locuință individuală, care are adiacent zonă de curte/grădină, întregeste acest aspect și îl accentuează. Cu toate acestea, accesele de pe strada Avram Iancu sunt puternic afectate de urbanizarea intensă, cu clădiri impozante fie prin volumetrie, fie prin cromatică, și găzduiesc,

cu precădere, servicii. Un aspect important al acestei străzi este integrarea Bisericii Sf. Dumitru în structura sa, ca punct focal, atât la nivel micro, prin parcurgerea străzii, cât și mezzo, prin tranzitarea satului. Adiacent acesteia se află clădirea fostei Școli Elementare, al cărei front are valoare istorică importantă. Îngustimea străzii, dar și lipsa traficului, creează impresia unei ulițe de sat vechi, mărginită, pe ambele laturi, de gardurile parcelelor. De remarcat este schimbarea traseului străzii de-a lungul timpului. Dacă în trecut, aceasta conducea în strada Eroilor, astăzi aceasta revine perpendiculară pe Avram Iancu, permițând astfel o lotizare diferențiată și, implicit, construirea unor locuințe colective tipizate, care distorsionează perspectiva străzii pe direcția vest-est.

Scara macro

Perspectivă de pe strada Cuza Vodă, spre nord, către Dealul Melcului – se pot observa trotuarele obturate de prezența mașinilor parcate, precum și discrepanța dintre clădirile modernizate, noi, de la strada principală (stânga) și construcțiile din fondul construit vechi (dreapta)

Scara mezzo și micro

Biserica Sf. Dumitru, ca punct focal al străzii Cuza Vodă, reper istoric și cultural, dar și de orientare spațială; domină peisajul stradal, prin accentuarea verticalității planului de percepție, unde casele oferă o bază stabilă, orizontală, iar turla ascende privirea, dinamizând și întregind compoziția

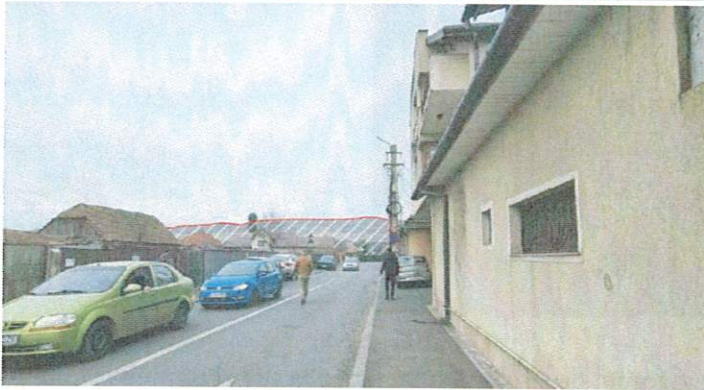

Cromatică diversă a străzii, precum și texturile și volumetriile distincte, îngreunează vizual percepția, însă regimul mic de înălțime al clădirilor creează o atmosferă relaxantă

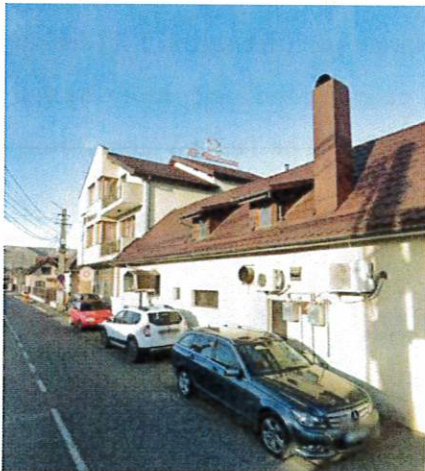
- Cadranul nord-vestic – acest cadran, mărginit de strada Avram Iancu la sud și Simion Bărnuțiu la est, este compus din 3 străzi, a căror trasare se oglindește și în hărțile istorice ale sec. al XIX-lea.
- Strada Morii, perpendiculară pe Avram Iancu, își are toponimul de la vechile mori ce se înălțau de-a lungul Feneșului, astăzi făcând legătura dintre drumul național și strada Tudor Vladimirescu. Prima secvență a străzii, pe direcția sud-nord, înfățișează schimbările majore produse de urbanizarea intensivă a satului, iar astfel, regimul de înălțime al clădirilor nu respectă vechile structuri istorice, pe latura dreaptă fiind poziționate 2 clădiri de tip restaurant, respectiv pensiune, de factură modernă, cu elemente arhitecturale specifice sec. al XXI-lea. În continuarea străzii, însă, regimul de înălțime scade, revin casele individuale, moderne sau istorice, dar care încep să formeze atmosfera tipic sătească continuată pe Tudor Vladimirescu.

Scara macro
Perspectivele la scară macro de pe strada Morii – pe direcția nord-sud (sus), către Dealul Hodmor, și pe direcția sud-nord (jos), către Dealul Melcului

Scara mezzo și micro
Aspect aerisit al străzii, care, pe latura vestică, păstrează un regim constant în înălțimilor, casele fiind întrerupte de spațiile dedicate livezilor și grădinilor cultivate ale locuitorilor

Intrarea pe stradă, dinspre drumul național, este marcată de prezența a două clădiri ce găzduiesc servicii tip Horeca, care contrastează, prin volumetrie și arhitectură, cu latura opusă

- Strada Tudor Vladimirescu are un aspect, în mare parte, uniform, fără elemente puternic disonante care să altereze atmosfera generală favorabilă a traseului. Casele individuale, majoritatea înșiruite cu frontul la stradă și cu spațiu verde complementar, sunt rareori întrerupte de prezența unor construcții atipice, ce deserveșc servicii de tipologii diverse. Traficul este slab reprezentat, iar trotuarele au o lățime destul de generoasă, permițând traversarea în siguranță a tronsonului. Pe fundalul construit al caselor, se remarcă prezența ansamblurilor rezidențiale compuse din locuințe colective, cu cromatică contrastantă, cu precădere cele dinspre Someș. Pe latura sudică, sunt permise câteva perspective cu Biserica Sf. Dumitru, a cărei turlă răsare o dată cu loturile destinate agriculturii, ce se intercalează cu cele construite sau cu regim mic de înălțime. La scară umană, se observă prezența grădinilor individuale, a livezilor și spațiilor destinate agriculturii. Materialitatea spațiului, deseori încărcată de diversitate și cromatică, are unele accente naturale, cu garduri construite din lemn, cu case ce și-au păstrat nuanțele pământii și detaliile simple, specifice.

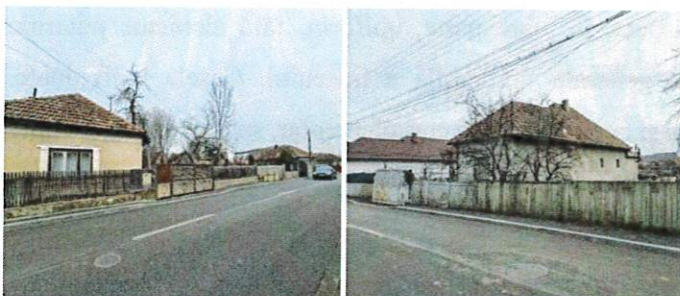

Scara macro

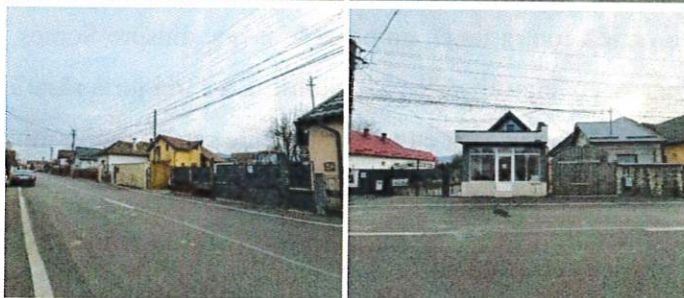
Cu toate că, de-a lungul străzii Tudor Vladimirescu, capetele de perspectivă sunt difuze, nesuținute de un punct focal dominant, privind pe lateralele străzii, se pot observa dealurile care înconjoară Floreștiul (Dealul Melcului – în nord, și Dealul La Înăță – în sud) prin spațiile libere, rămase neconstruite sau cu regim mic de înălțime, iar tot pe latura sudică, se observă turla Bisericii Sf. Dumitru

Scara mezzo și micro

Chiar dacă diversitatea stilistică și arhitecturală este ridicată, se păstrează încă din naturalețea de altă dată, fie prin folosirea lemnului în compunerea gardurilor de împrejmuire a parcelelor, fie prin cromatică pământie a unor construcții

Grădinile și livezile locuitorilor păstrează aspectul sătesc al străzii și îi oferă o identitate aparte, acel *genius loci* care, în marea parte a zonei construite protejate, este neidentificabil

- Strada Sportului este căptușită pe latura vestică de un țesut în mare parte, neconstruit, verde, iar pe latura estică, de construcții – locuințe individuale, de factură recentă, vechimea acestora putând fiind cu ușurință stabilită prin poziționarea pe parcelar. Loturile se păstrează alungite, în stânga fiind vizibilă orânduirea istorică a amplasamentelor, iar în dreapta, parcela alungită este divizată în loturi mai mici, cu laturi aproximativ egale, pe care locuința este poziționată cu latura lungă la stradă.

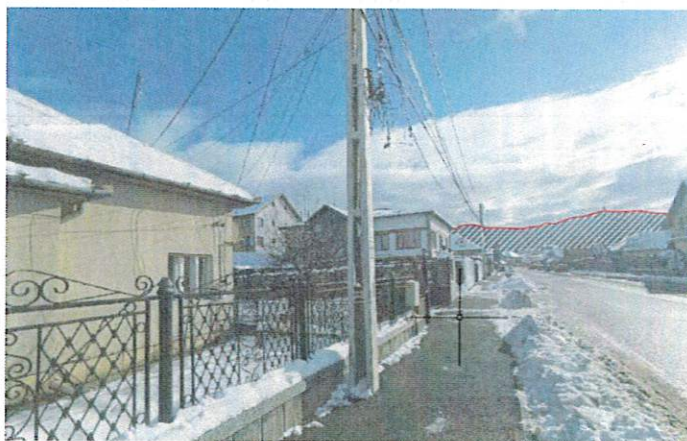

Scara macro
Perspectivă pe strada Sportului, pe direcția sud-nord, către Dealul Melcului

Scara mezzo și micro
Discrepanțe în ceea ce privește cromatică și texturile folosite, strada fiind un amalgam de nou și vechi, într-o manieră disonantă

- Cadranul sud-estic – acest cadran, mărginit de strada Avram Iancu la nord și Eroilor la vest, este compus din 2 străzi, a căror trasare se oglindește și în hărțile istorice ale sec. al XIX-lea.
- Strada Cetății, în mare parte modernizată, mai prezintă și astăzi câteva inserții construite, dar și permeabile, ce amintesc statutul de sat al Floreștiului. Deservind o serie de servicii, cu precădere comerț, strada este, adesea, aglomerată, atât la nivel auto, cât și pietonal. Diversitatea spațiului este dată de stilurile arhitecturale și cromaticile contrastante, de panourile publicitare ce îmbracă fațadele și de strecurarea spațiilor verzi (grădini, livezi) în imaginea de ansamblu, fiind astfel un tablou heterogen, amestecat.

Scara macro
Perspectivă pe strada Cetății, pe direcția nord-sud, către Dealul Cetatea Fetei

Scara mezzo și micro

Clădiri moderne, fie sub forma locuințelor colective, fie deservind servicii, unele aflate în stare avansată de degradare și abandon

- Strada Prof. Ioan Rus este mărginită pe latura sudică de cimitirul local, iar pe cea nordică, de o serie de clădiri cu funcțiuni diverse: locuințe colective, locuințe individuale, Primăria Florești, servicii, dar și de un teren generos, cu aspect de pășune. Din acest amalgam de funcțiuni, se deduce puternica influență a urbanizării haotice ce marchează Floreștiul pe majoritatea străzilor componente. Un punct forte al străzii este, însă, multitudinea de spații verzi care răsar adiacent construcțiilor, și care găzduiesc o serie de specii arboricole ce îmbracă estetic frontul stradal. Trotuarele, înguste, și în mare parte ocupate de mașini, deservește impropriu pietonii. Strada nu beneficiază de perspective liniare bine susținute, însă, datorită cimitirului cu care se învecinează, este permisă o percepție amplă a suprapunerii Dealului Hodmor cu La Inață.

Scara macro

Perspectivă de pe strada Prof. Ioan Rus, pe direcția est-sud-vest, către Dealul Hodmor (marcat cu alb) și Dealul La Inață (marcat cu galben)

- Cadranul nord-estic – acest cadran, mărginit de strada Avram Iancu la sud și Simion Bănuțiu la vest, este compus din 6 străzi, trasarea a 4 dintre acestea oglindindu-se și în hărțile istorice ale sec. al XIX-lea.
- Strada Nicolae Bălcescu traversează, paralel cu Someșul Mic, trama zonei construite protejate și se compune din locuințe individuale, în zona vestică, în mare parte informale, cu lotizări neregulate. O dată cu parcurgerea acesteia, frontul stradal se lărgțește, iar la est încep să apară locuințele colective, zone de garaje și trotuare mai late. Aspectul străzii este inestetic, haotic, fiind proptite de marginea loturilor, fie gardurile ce delimitează parcelele, fie zidurile caselor individuale. Cromatica și materialitatea străzii este puternic contrastantă, majoritatea clădirilor aflându-se fie în stare pronunțată de degradare, fie în stadii incipiente de renovare/construcție.

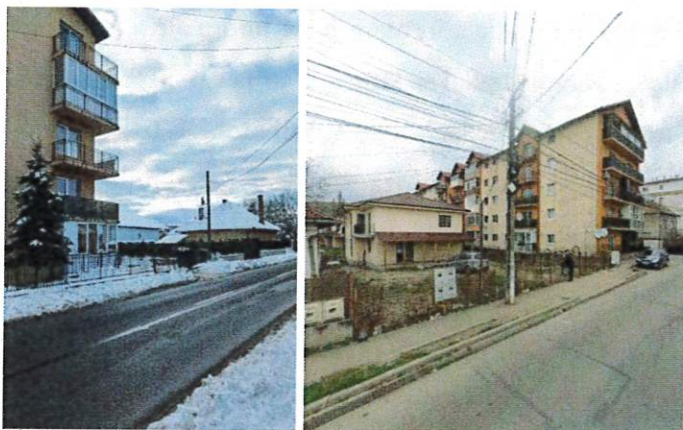
Strada Nicolae Bălcescu, în extremitatea vestică (stânga) și în zona estică a zonei construite protejate (dreapta), observându-se tranziția de la case individuale, informale, la zona de locuințe colective

Cromatică contrastantă și clădiri aflate în diverse stadii de degradare

- Pe strada Gheorghe Doja, puternic urbanizată, cu o serie de locuințe colective ce îmbracă frontul stradal, alternând, pe alocuri, cu câteva case individuale, domină culorile șterse, nuanțele de gri sau culorile excesive, iar absența spațiilor verzi contribuie la monotonia imaginii de ansamblu. Cu toate că este o stradă lată, cu trotuare generoase pentru pietoni, cursivitatea traseului pietonal este întreruptă, fie de parcelarea neregulată și construcțiile

improprii (aflate adiacent canalului rezervat afluentului Valea Sânăslăului), fie de gardurile ce limitează o circulație liberă pe domeniul public. Potențialul acestei străzi constă în lățimea sa generoasă, ce ar permite amenajări urbanistice verzi de îmbunătățire a calității mediului și stării de bine a oamenilor (aliniamente, plantații de tip grup, zone de ședere).

Discrepanța dintre țesutul construit colectiv și cel individual

Spații largi, lipsite de vegetație, în care domină aspectul monoton dat de griul mediului construit

- Strada Andrei Mureșanu cuprinde 2 elemente de importanță istorică majoră, ce compun nucleul de dezvoltare al vetrei istorice și modul în care s-au definitivat parcelele și trama stradală: Biserica Romano-Catolică, ca dominantă vizuală și reper cultural și istoric - prezintă o arhitectură ce aparține stilului gotic târziu, susținând și în prezent verticalitatea spațiului, în ciuda construcțiilor adiacente, și cursul pârâului Valea Sânăslăului – ce este decopertat pe o porțiune întinsă a acestei străzi, traversând țesutul urban chiar în apropierea zidului de incintă al bisericii, pe latura sa nordică. În zona lăcașului de cult, traficul auto este restricționat, iar atmosfera generală este chiar plăcută. Estetica peisajului este tulburată, însă de prezența parcarilor și a autoturismelor numeroase care înglobează suprafața pietonală. Spațiul verde, în special cel dedicat bisericii, este generos, cu câteva exemplare arboricole mature, care permit

perspective clare asupra arhitecturii gotice. Atât cromatica spațiului, cât și texturile întâlnite, sunt unitare, volumetria însă fiind ușor disonantă din pricina locuințelor colective care însoțesc strada în zona sa centrală.

Scara macro

Turul Bisericii Romano-Catolice reprezintă punctul focal al străzii Andrei Mureșanu, pe direcția vest-est; se observă parcările care îmbracă frontul stradal pe latura sudică, iar pe latura nordică, prezența Școlii Gimnaziale Gheoghe Șincai

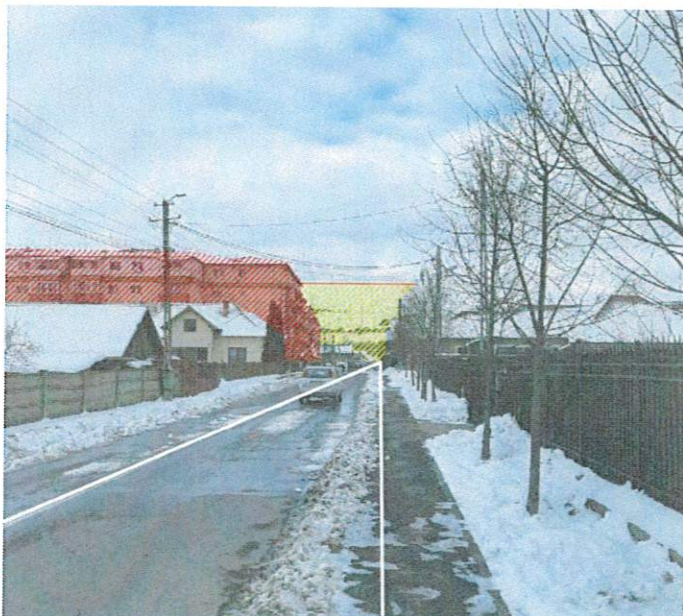
Scara mezzo și micro

Imaginea bisericii și a străzii Andrei Mureșanu este deseori îngreunată de parcările existente, sau de autoturismele parcate neregulamentar, pe marginea drumurilor și trotuarelor

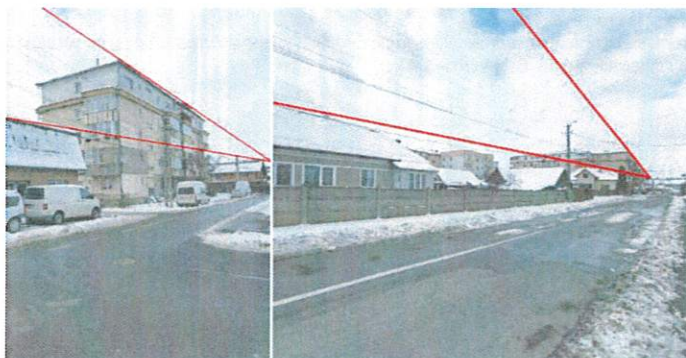

Elementele ce armonizează percepția spațiului (verde), respectiv, elemente care contrastează cu specificul zonei (roșu)

- Pe strada Mihai Kogălniceanu, pe tronsonul cuprins în zona construită protejată, regimul de înălțime este, preponderant, unul scăzut, cu inserții sporadice de locuințe colective ce concurează cu perspectivele deluroase existente. Pe latura estică a străzii, într-un șir restrâns de exemplare, se succed câțiva tei într-un aliniament tânăr, recent plantat. Strada, ca majoritatea celor analizate, însumează mai multe stiluri arhitecturale, cu vechime distinctă, fie că este vorba de casele individuale ale sec. al XX-lea, de cele contemporane ale sec. al XXI-lea, fie de locuințele colective, P+3, ce par mansardate ulterior finalizării construcției.

Scara macro
Perspectivă pe strada Mihail Kogălniceanu, pe direcția sud-nord, către Dealul Melcului, clădirile de locuințe colective concurând cu acesta prin volumetrie și cromatică.

Scara mezzo și micro
Regimul distinct de înălțime al construcțiilor

- Strada Cardinal Iuliu Hossu este căptușită, în mare parte, de locuințe individuale, care se intercalează cu grădinile de cultură ale oamenilor sau cu zone largi, de livezi și teren agricol, precum și cu construcții cu regim redus de înălțime, destinate serviciilor și instituțiilor medicale. Se remarcă prezența Bisericii Greco-Catolice *Sf. Nicolae* care susține verticalitatea spațiului și care, prin cromatica acoperișului, devine un punct de reper în orientare și parcurgerea țesutului urban.

Scara macro
Perspectivă de pe strada Cardinal Iuliu Hossu, pe direcția sud-nord, către suprapunerea Dealului Melcului cu Dealul Sf. Pavel

Perspectivă pe strada Cardinal Iuliu Hossu, pe direcția nord-sud, către Dealul Cetatea Fetei

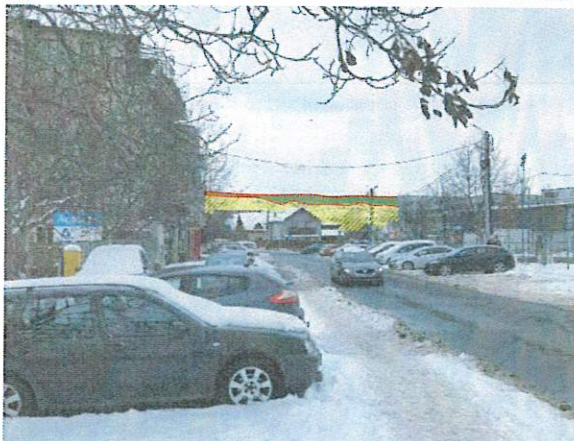

Scara mezzo și micro
Contrast cromatic între acoperișul roșu al bisericii, ramele galbene ale geamurilor și construcția individuală adiacentă, zugrăvită în verde-lămâie.

- Strada Someșului este o stradă de factură orășenească, încadrându-se, prin lățimea considerabilă, cu două benzi pe sensul de mers, cu trotuare generoase, parcări și alveolă verde plantată în aliniament, în categoria străzilor principale de municipiu. Perspectivele, datorită spațiilor verzi învecinate (terenuri agricole, livezi, etc.) sunt largi, curate, cuprinzătoare. Strada se învecinează cu stadionul satului și are forță vizuală prin liniaritatea spațiului.

Scara macro
Perspectivă pe strada Someșului, pe direcția nord-sud, către suprapunerea Dealului Cetatea Fetei cu Dealul Gârbăului

Perspectivă pe strada Someșului, pe direcția sud-nord, către Dealul Sf. Pavel și Pădurea Hoia

- Axa sud-nord – cu valențe istorice importante, este compusă din străzile Eroilor și Simion Bărnuțiu, ce se intersectează, central vetrei, într-un sens giratoriu cu statut de nod conflictual, auto și pietonal. Strada Eroilor, în sudul zonei construite protejate, reprezintă liantul noului centru civic al satului, de-a lungul căruia se înșiruie o serie de magazine, centre medicale, de fitness și alte servicii, cafenele și restaurante, devenind nucleu de întrunire socială și agrement. Strada Eroilor este una dintre cele mai aglomerate străzi ale Floreștiului, ea deserving majoritatea ansamblurilor rezidențiale din zona sudică în transportul către drumul național. Cu un amalgam de stiluri arhitecturale, cromatici diverse, bannere și logo-uri de magazin, atmosfera la nivel pietonal este una de angoasă și neliniște, încărcătura elementelor suprasolicitând capacitatea senzorială a oamenilor. La nord, se întinde strada Simion Bărnuțiu, fiind relativ perpendiculară pe cursul Someșului Mic. Cu mai puține funcțiuni ca strada Eroilor, Simion Bărnuțiu se confruntă cu un trafic la fel de ridicat, prin prisma prezenței Școlii Gimnaziale. Păstrându-și din țesutul construit cu regim de înălțime redus, se remarcă cromatica accentuată a unor locuințe individuale, cu arhitectură specifică, exagerată.
- Axa est-vest – compusă din strada Avram Iancu, este oglindirea drumului principal de legătură între Cluj-Napoca și celelalte așezări învecinate. Își are originea din perioada romană, iar astăzi încă își îndeplinește funcția pentru care a fost trasată inițial – funcția de tranzit. Traseul pietonal este unul puternic afectat, de lipsa unor trotuare suficient de largi, și a unor buffere de vegetație, care să ecraneze traficul intens, iar cel velo nu este reprezentat, participanții la trafic fiind nevoiți să utilizeze carosabilul, în condiții ridicate de pericolozitate și accidentare. Diversitatea funcțiilor este, de asemenea, rezultatul urbanizării excesive, casele individuale fiind mult mai prezente spre estul zonei construite protejate. Partea de vest a căpătat, de-a lungul timpului, un aspect ușor industrial, dând impresia unui drum care nu aparține zonei centrale a unui sat, ci a unei zone periferice de municipiu. Zona sensului giratoriu, unde axele de întâlnesc, este o zonă cu vizibilitate redusă, fiind acaparată de cele două hipermarketuri, poziționate în oglindă, de spațiul verde haotic din zona vechiului castel Mikes, și, nu în ultimul rând, de unghiul ascuțit de intersecție a străzii Eroilor cu Avram Iancu, ce îngreunează intrarea în sensul girator, pe direcția vest-est. O dată cu parcurgerea străzii, turlele bisericilor se ivesc ca puncte focale înlănțuite, fiind singurele elemente deosebite care accentuează, ușor, estetica străzii.

Șcara macro - sud
Perspectivă pe strada Eroilor, pe direcția nord-sud, către Dealul La Inață și Pădurea Big

Perspectivă pe strada Eroilor, pe direcția sud-nord, către Dealul Melcului

În ambele cazuri, fundalul deluros al Floreștiului este puternic încărcat de elementele urbane din prim-plan și mezzo-plan, în care se disting diferitele etape ale urbanizării și lipsa unei strategii de dezvoltare coerentă, la nivel vizual, însă și funcțional, spațiul dă dovadă de neclaritate și haos.

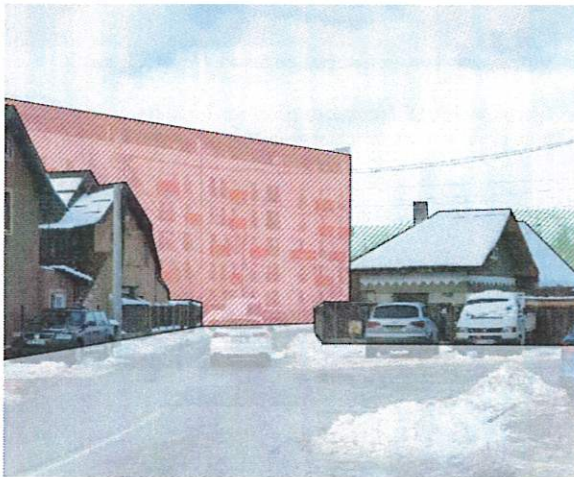
Perspectivă pe strada Eroilor, pe direcția nord-sud-est, către Dealul Cetatea Fetei. Se remarcă concurența volumetrică dintre formațiunea deluroasă și clădirea de locuințe colective din dreapta.

Șcara mezzo și micro - sud
Din anumite unghiuri, cadrul natural intervine în percepția spațiului, însă este, adesea, sufocat de elementele cadrului construit, care devin concurențiale, nu complementare, naturii. Cu galben sunt marcate acele spații "goale", libere, cu potențial în crearea unor spații verzi plantate, de sine stătătoare, cu valențe ecologice și estetice însemnate.

Scara macro - nord
Perspectivă pe strada Simion Bănuțiu, pe direcția sud-nord, către Dealul Melcului

Scara mezzo și micro - nord
Țesutul construit, pe strada Simion Bănuțiu, se împarte în categoria locuințelor colective, care intră în competiție cu cadrul natural, obstrucționându-l, și în categoria locuințelor individuale, cu regim redus de înălțime, care devine complementară stratului deluros înconjurător Floreștiului.

Secvențe de peisaj pe strada Avram Iancu, structurate de turlele celor 3 biserici cuprinse în zona construită protejată:

Biserica Sf. Dumitru, ca punct focal, pe direcția vest-est (stânga) și est-vest (dreapta), pe strada Avram Iancu; este însoțită de Dealul Gârbăului și Dealul Vârful Mic

Biserica Romano-Catolică Toți Sfinții, ca punct focal, pe direcția est-vest (stânga), respectiv vest-est (dreapta), pe fundal, Dealul Vârful Mic

Biserica Greco-Catolică Sf. Nicolae, ca punct focal prin traversarea străzii Avram Iancu, pe direcția est-vest, la deschiderea spre strada Cardinal Iuliu Hossu

4.6. Vegetația existentă

În Florești, din cauza expansiunii rapide și dezvoltării urbane, sistemul de spații verzi amenajate este fragmentat și slab structurat, în special în zonele noi de locuințe și în nucleul construit protejat al satului. Conform unei analize urbanistice recente, spațiile verzi principale sunt concentrate în centre funcționale sau se prezintă sub forma zonelor aferente cursurilor de apă, dar multe dintre ele rămân neamenajate sau doar parțial utilizate ca zone de agrement și promenadă. Vegetația din aceste zone este adesea spontană, iar potențialul de amenajare, cu toate că este ridicat, rămâne nevalorificat corespunzător. Din pricina construcțiilor haotice și a tramei stradale insuficient de dezvoltate pentru deservirea unui număr mare de locuitori, sunt prezente o serie de fragmente de spații libere, terenuri abandonate, cu vegetație spontană sau fâșii rezultate ca spații verzi neplanificate, care, de cele mai multe ori, sunt fie propuse către construire, cu scopul de a

satisfacă nevoile imediate ale locuitorilor (parcări, centre comerciale noi, noi construcții care să răspundă cererii ridicate de locuințe), fie sunt lăsate în stadiul de abandon.

La nivelul satului, cele mai ample spații verzi amenajate sunt Parcul Poligon (acces liber), cu Baza Sportivă adiacentă (acces special), și cimitirul local (acces limitat). Dacă parcul se află la o distanță considerabilă de ZCP și nu reprezintă o variantă de recreere pentru locuitorii zonei centrale, cimitirul, prin natura sa, este dedicat și specific ca funcțiune. Lipsa aliniamentelor stradale, a parcurilor, a grădinilor de condominii, dar și a unui culoar verde bine reprezentat, accesibil, de-a lungul Someșului Mic, determină o percepție generală de disconfort. Regândirea întregului sat sub atenta gestionare a spațiilor publice, în detrimentul celor dedicate țesutului construit/industrial/comercial, și valorificarea spațiilor existente verzi, prin impunerea unor condiționări specifice de gestiune, ar putea rezolva problema ecologică a satului, dezvoltând un nucleu istoric mai bine reprezentat în percepția comunității actuale. Fără spații dedicate oamenilor, care să amelioreze din haoticul traficului și al arhitecturii, centrul cultural riscă să fie înghițit de procesele de urbanizare intensă. Importanța unei rețele verzi bine definite include, pe lângă starea de bine oferită oamenilor, și protejarea ecosistemului local. Gândit la scară largă, ca o rețea metropolitană de spații verzi, cursivitatea zonelor de vegetație ajută fauna locală să supraviețuiască schimbărilor impuse de urban, și, totodată, determină apariția unor medii sustenabile, atât din punct de vedere al biodiversității, cât și economic (prin reglarea temperaturilor locale, a poluării, limpezirea apelor etc.), social și turistic (spații de întrunire, de desfășurare a unor târguri, de atracție pentru vizitatori).

Un aspect pozitiv, însă, este prezența grădinilor private, adiacente caselor individuale, care accentuează imaginea rurală a Floreștiului. Chiar dacă prezența lor este rar sesizată, din cauza amplasării acestora în spatele construcțiilor, la o parcurgere mai atentă a sitului, ele își fac simțită prezența fie printr-un arbore de dimensiuni mai mari, aflat la maturitate, fie prin arcadele vițelor-de-vie care răsar în spatele porților diversificate.

Un alt aspect important este prezența spațiilor verzi ce însoțesc gardurile caselor individuale, la exteriorul curții (pe trotuar), spații care amintesc de obiceiul micilor grădini la stradă a satelor săsești. Aceste fâșii, plantate de obicei cu specii floricole decorative, și-au pierdut din lățime de-a lungul timpului, din pricina sistematizării și lățimii carosabilului, în prezent fiind fie reprezentate de un rând îngust de tufe, fie doar de o linie verde, înierbată, ca rămășiță în spațiul urban.

Casele prezintă, în fața curților, rămășițele grădinilor de fațadă, tipice satelor săsești

Speciile care se întâlnesc pe zona analizată se împart, în principal, în 3 categorii ample:

- specii decorative, cu foliaj sempervirescent, și aliniamente tinere de arbori, regăsite cu precădere pe zonele publice amenajate;
- specii spontane, de arbori maturi, ierburi și arbuști, endemice sau invazive, aflate într-o stare avansată de degradare, care îmbracă spațiile verzi abandonate;
- specii indigene, de arbori foioși sau conifere, ori specii decorative sempervirescente, cu rol în ecranare și specii de cultură (viță-de-vie, pomi fructiferi), regăsite pe zonele private, în grădinile și curțile locuitorilor.

1. Zone publice, slab reprezentate în peisajul natural al satului

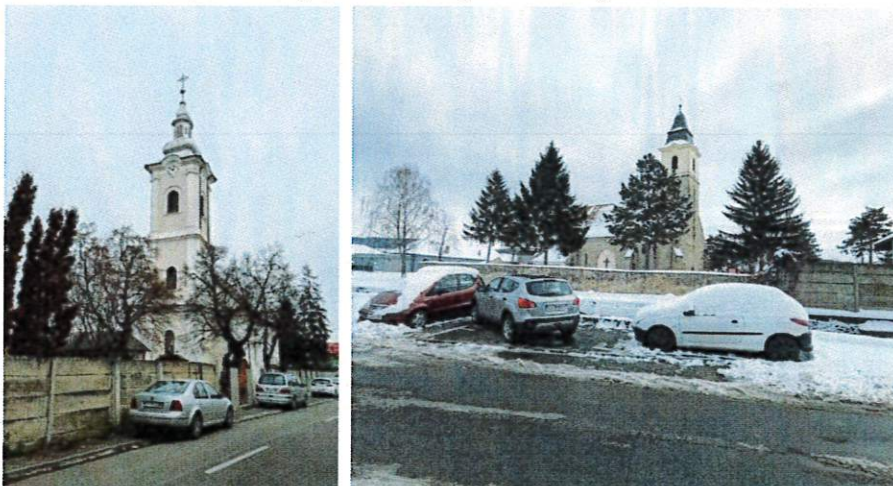
2. Zone abandonate, cu specii lemnoase mature și întinderi de specii ierboase endemice

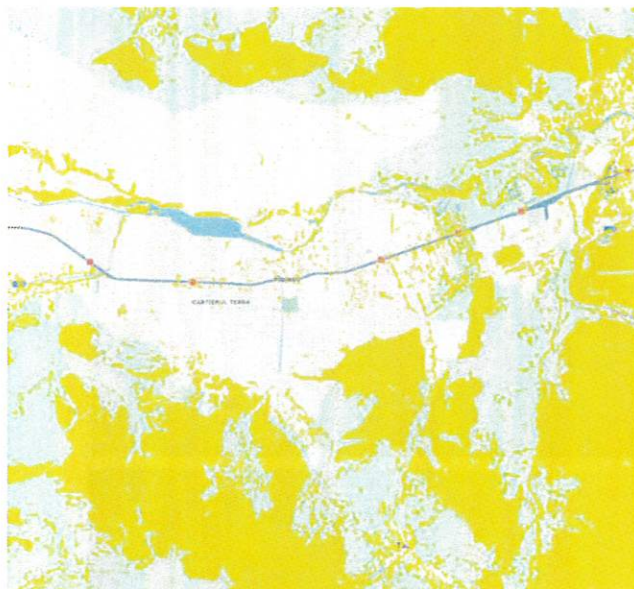

3. Grădini private, cu specii atât decorative, cât și cu culturi de grădină edibilă

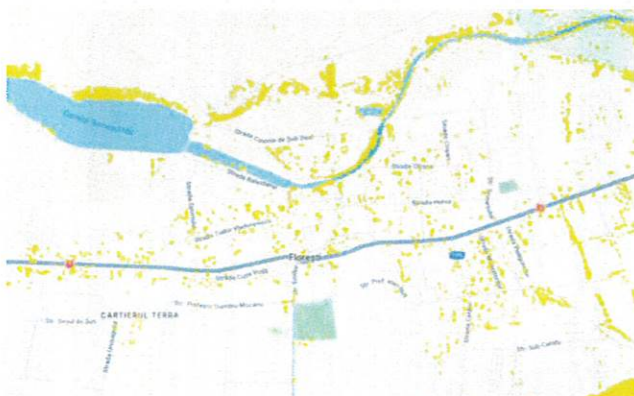

4. Vegetația ce însoțește lăcașurile de cult este matură, se observă o asociere între specii foioase și conifere, care să păstreze decorul activ și pe timpul sezonului de iarnă, specii care concurează cu verticalitate turnurilor, dând o impresie mult mai puternică imaginii de ansamblu

Distribuția arborilor la nivel macro
(sursa <https://meta-forest-monitoring-okw37.projects.earthengine.app/view/canopyheight>)

Distribuția arborilor la nivelul satului Florești(sursa <https://meta-forest-monitoring-okw37.projects.earthengine.app/view/canopyheight>)

În harta de mai sus, se observă distribuția arborilor în interiorul Floreștiului. Se remarcă prezența acestora, cu precădere, în ZCP, pe axa de dezvoltare istorică est-vest, unde încă se mai păstrează din vechea lotizare a terenului, respectiv case individuale însoțite de curți, și lipsa lor în cartierele rezidențiale nou construite, extinse în partea sudică a satului. De asemenea, pădurile sunt împinse de mediul construit către extremitatea sudică, iar de-a lungul Someșului, se mai citește încă urma vechii păduri de luncă care a dispărut o dată cu sistematizarea râului. Este evidentă prezența arborilor pe terenurile private (grădinile oamenilor, livezi, terenuri agricole), și prea puțin în spațiile verzi publice (cimitir, scuaruri, petice verzi).

Vegetație arboricolă matură dispusă atât în spații private, cât și în spații publice

4.7. Analiza SWOT

- Puncte tari
  - Identitate rurală încă lizibilă, cu structuri tradiționale de parcelar, gospodării și relație directă între construcții și spațiile verzi aferente.
  - Peisaj cultural valoros, rezultat din suprapunerea elementelor naturale (relief, vegetație, cursuri de apă) și a celor antropice istorice.
  - Prezența vegetației mature în curți și grădini, cu rol major în caracterul peisajer.

- Scară umană a construcțiilor tradiționale, favorabilă integrării armonioase în peisaj.
- Relații vizuale valoroase către zone naturale din proximitate (dealuri, culoare verzi, păduri, spații agricole).
- Statutul de zonă construită protejată, care permite instituirea unor reguli clare de conservare.
- Apartenența Floreștiului la zona metropolitană clujeană și avantajele care se desprind din aceasta (crearea unei rețele verzi, sociale, economice).
- Vecinătatea Someșului Mic pe toată latura nordică a zonei construite protejate ca potențial de dezvoltare a unui culoar verde-albastru care să aduce plus valoare ecologică, socială, turistică, de sănătate publică satului Florești pe de-a-ntregul.

Elemente rurale care se îmbină armonios cu cadrul natural al satului (dealuri, vegetație matură)

- Puncte slabe
  - Fragmentarea și lipsa unei rețele coerente de spații verzi publice în interiorul zonei protejate.
  - Presiune urbanistică ridicată care generează inserții nearmonioase (volumetrie, materiale, cromatică).
  - Degradarea sau abandonul unor gospodării tradiționale, cu impact negativ asupra peisajului.
  - Spații verzi private insuficient întreținute sau transformate în suprafețe construite/pavate/abandonate.
  - Lipsa unui inventar detaliat al elementelor peisajere valoroase (arbori, grădini, perspective).
  - Infrastructură tehnico-edilitară adesea vizibilă și neintegrată peisager.

Prima imagine - Presiune urbanistică pricinuită de inserții disonante, 2. elemente care contrastează cu imaginea de ansamblu; rețele edilitare vizibile, 3. spații abandonate, degradate

- Oportunități
  - Conectarea spațiilor verzi existente într-o rețea verde coerentă (curți, grădini, coridoare verzi).
  - Valorificarea vegetației tradiționale și a grădinilor rurale ca element identitar.
  - Dezvoltarea unor trasee pietonale și de promenadă cu valoare peisageră și culturală.
  - Creșterea interesului pentru turism rural și cultural, bazat pe autenticitatea peisajului.
  - Accesarea de fonduri pentru regenerare rurală și conservarea patrimoniului.
- Amenințări
  - Urbanizarea accelerată și densificarea excesivă, cu pierderea caracterului rural.
  - Uniformizarea peisajului prin utilizarea de tipologii constructive și vegetale neadecvate.
  - Reducerea suprafețelor verzi în favoarea construcțiilor sau parcărilor.
  - Dispariția arborilor maturi fără măsuri compensatorii.

- Lipsa controlului eficient asupra intervențiilor neautorizate sau neconforme.
- Schimbarea funcțiilor tradiționale, cu pierdere de memorie și identitate locală.

(sursa imaginilor din interiorul satului Florești sunt din sursă proprie, perioada decembrie 2025-ianuarie 2026)

5. RECOMANDĂRI, PROGNOZE, PROPUNERI DE EVENTUALE PROTECȚII/CONSERVĂRI PEISAGISTICE

5.1. Recomandări privind spațiile verzi

Spațiul verde poate fi definit, pe baza prevederilor legale și funcțiilor pe care le îndeplinește, *ca acea structură din intravilanul localităților urbane și rurale, aparținând domeniului public sau privat al statului sau unităților administrativ - teritoriale, care înglobează vegetație dezvoltată natural și/sau plantată de om, care are rol social, cultural și/sau în protecția mediului și care ajută la creșterea și/sau îmbunătățirea calității mediului de viață uman prin aportul estetic, ecologic și/sau de recreere.*

Pentru conservarea și protecția spațiilor verzi, administrația locală, împreună cu celelalte administrații publice responsabile, trebuie să asigure o gestiune corectă a întreținerii și a protecției fitosanitare, prin elaborarea unor reglementări locale adoptate de fiecare localitate în parte. Pe baza legilor deja existente, persoanele fizice și juridice au obligația să:

- Să nu arunce niciun fel de deșeuri pe teritoriul spațiilor verzi (Legea nr. 24/2007, art. 5 lit. a));
- Să respecte regulile de apărare împotriva incendiilor pe spațiile (Legea nr. 24/2007, art. 5 lit. b));
- Să nu producă tăieri neautorizate sau vătămări ale arborilor și arbuștilor, distrugeri ale mușuroaielor naturale, cuiburilor de păsări și adăposturilor de animale, ale construcțiilor și instalațiilor utilitare și ornamentale existente pe spațiile (Legea nr. 24/2007, art. 5 lit. c));

În paralel, autoritățile administrație publice, au obligația să:

- Să nu permită ocuparea cu construcții permanente sau provizorii astfel încât să asigure protecția și conservarea spațiilor verzi (Legea nr. 24/2007, art. 5, lit d) și e)). În acest sens, facem recomandarea ca autoritățile publice locale să nu emită autorizații de construire sau autorizații de funcționare pe amplasamentul spațiilor verzi;
- Să efectueze strategia și planul de acțiune privind conservarea și dezvoltarea rețelei de spații verzi (Legea nr. 24/2007, art. 10 alin. (1));
- Să asigure drenarea apelor în exces de pe suprafața spațiilor verzi în rețeaua de preluare a apelor pluviale (Legea nr. 24/2007, art. 12 alin. (4));

- Să asigure integritatea, protecția și/sau refacerea și îngrijirea spațiilor verzi aflate în proprietatea /administrarea lor, a dotărilor și echipamentelor specifice, inclusiv a mobilierului urban (Legea nr. 24/2007, art. 13);
- Să asigure protecția vegetației din cuprinsul spațiilor verzi împotriva dăunătorilor și bolilor, în baza prognozelor și avertizărilor făcute de unitatea fitosanitară locală cu atribuții de prevenire, îndrumare și control de specialitate pentru protecția plantelor (Legea nr. 24/2007, art. 14 alin. (1));
- Să respecte documentele de planificare a spațiilor verzi elaborate și să le păstreze actualizate (Legea nr. 24/2007, art. 16);
- Să nu permită schimbarea destinației, reducerea suprafețelor ori strămutarea spațiilor verzi, definite ca spații verzi, prin nicio acțiune sau fapt juridic, respectiv, să nu înstrăineze și să atribuie, terenurile amenajate ca spații verzi prin alte moduri decât cele legale (Legea nr. 24/2007, art. 18);
- Să nu permită schimbarea destinației terenurilor înregistrate în registrul local al spațiilor verzi cu excepția cazului în care această operațiune este necesară pentru executarea de lucrări de utilitate publică astfel cum acestea sunt prevăzute de Legea nr.33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, republicată, altele decât cele privind construcțiile locuințelor sociale, obiectivelor sociale de învățământ, sănătate, protecție și asistență socială, organizațiilor neguvernamentale, precum și administrației publice și autorităților judecătorești (Legea nr. 24/2007, art. 18 alin. (6));
- Să asigure finanțarea activităților de administrare a spațiilor verzi din bugetul local pentru: (1) regenerarea, paza și protecția spațiilor verzi, măsuri de profilaxie și tratamentele fitosanitare; (2) efectuarea lucrărilor de proiectare și de cercetare științifică în domeniul protecției și amenajării durabile a spațiilor verzi; (3) investițiile capitale în domeniul spațiilor verzi; (4) crearea și dezvoltarea rețelei verzi prin achiziționarea de terenuri disponibile cu potențial sociocultural și/sau ecologic, în vederea atingerii și respectării reglementărilor naționale și a normativelor europene existente în domeniu cu privire la necesarul de spații verzi; (Legea nr. 24/2007, art. 19 alin. (1));

Întreținerea spațiilor verzi reprezintă un aspect foarte important, pe lângă proiectarea eficientă, de aceea este esențial, ca în momentul proiectării, să se țină cont de următorii parametri: rentabilitate, costuri de întreținere, frecvența de intervenție pentru întreținere, durabilitatea în timp,

funcționalitatea și beneficiile numărului de utilizatori. În vederea întreținerii corespunzătoare, se va urmări:

- realizarea unui plan anual de lucrări de către administrator;
- respectarea recomandărilor de intervenție asupra vegetației;
- păstrarea aspectului natural al vegetației în urma intervențiilor de întreținere a spațiilor verzi (a se acorda o atenție mărită tunderilor și toaletărilor);
- îngrijirea peluzelor prin cosiri regulate, scarificări, fertilizări și curățare;
- întreținerea plantelor (curățarea de frunze uscate, după caz tunderi sau corecții de creștere), arbuștilor (corecții de creștere sau după caz tunderi), arborilor (curățarea de ramuri uscate sau, rareori și doar la anumite specii corecții de creștere);
- păstrarea spațiilor verzi îngrijite și curate;
- îndepărtarea buruienilor și a speciilor invazive;
- decolmatarea terenurilor tasate pentru a asigura permeabilitatea solului de a înmagazina apa și continuarea circuitul ei în natură;
- curățarea și întreținerea aleilor și a mobilierului urban, dar și reabilitarea lor dacă este necesar;
- evitarea intervențiilor în urma cărora este diminuată funcția ecologică a plantelor (eliminarea în exces a ramurilor, tăieri de corecție sau întinerire prea drastice, toaletări prin care se elimină mai mult de 30% din coroană sau se secționează ramuri mai groase de 5-6 cm în diametru);
- monitorizarea și protecția spațiilor verzi în vederea prevenirii și combaterii bolilor și dăunătorilor, distrugerilor și degradărilor;
- interzicerea efectuării tratamentelor cu substanțe împotriva combaterii bolilor și dăunătorilor fără recomandarea și aprobarea unităților fitosanitare pentru protecția plantelor (Legea 24/2007, art.14);
- evitarea folosirii ierbicidelor, pesticidelor și insecticidelor în lipsa unor prognoze elaborate de către unitățile fitosanitare pentru protecția plantelor.

Preluat din Ghid de bună practică pentru administrarea spațiilor verzi, Asociația Peisagiștilor din România - AsoP

5.2. Recomandări privind mentenanța vegetației existente

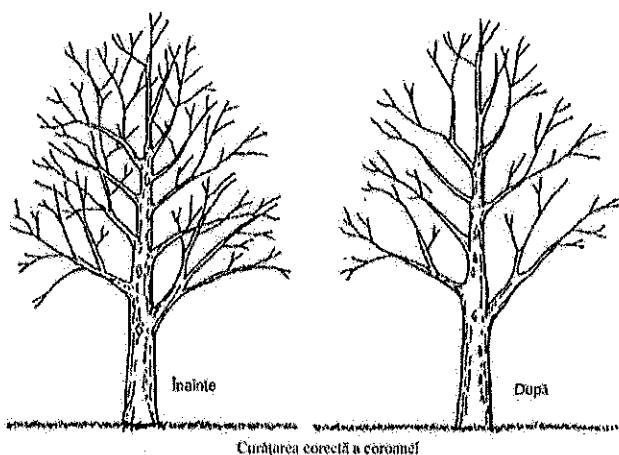
5.2.1. Recomandări privind mentenanța arborilor

- Întreținerea plantațiilor mature presupune și îngrijirea solului prin afânarea și săparea terenului în jurul arborilor, pe o rază de 0,50 – 0,65 m (acolo unde este posibil), îndepărtarea buruienilor, administrarea anuală, conform rețetei laboratorului de analize foliare standardizate, de humus sau mranită, sare potasică (concentrație 40%), dolomită de calciu și magneziu, îngrijirea trunchiului, suprimarea lăstarilor și a drajonilor; îngrijirea rănilor produse prin loviri, insolație, ger, etc.
- Alte lucrări cu caracter de întreținere cuprind îngrijirea trunchiului, suprimarea lăstarilor și a drajonilor la nevoie, când se observă apariția acestora; îngrijirea rănilor produse prin loviri, insolație sau ger, prin metode care să nu afecteze integritatea estetică și ecologică amenajării.
- Peretele/farfuria de irigare trebuie întreținut minim 2 ani, sau pe toată perioada de irigare. Umiditatea solului trebuie verificată înainte de irigare. Irigarea trebuie ajustată la condițiile climatice, la amplasament (de exemplu, efectul expunerii amplasamentului la vânt sau la soare), starea vremii, dimensiunea exemplarului plantat, umiditatea solului, data execuției plantării (unele specii necesită udare abundentă înainte de iarnă) și cerințele specifice privind elementele de taxonomie. Este necesară irigarea cu frecvență mai mare în primul an; frecvența scade în anii următori.
- Dacă sunt detectate orice simptome de infestare cu dăunători/boli, agentul patogen trebuie identificat și trebuie luate măsuri adecvate, în funcție de tipul acestuia și de gradul de amenințare pe care îl reprezintă.
- Arborii au nevoie de fertilizări periodice și administrarea tratamentelor curative (la nevoie) pentru combaterea bolilor și dăunătorilor care pot să apară inevitabil. Se vor administra îngrășăminte sub formă de pulbere dizolvată în apă, cu conținut echilibrat de N,P,K, foliar. Cantitățile se administrează în funcție de informațiile de pe eticheta produsului.
- Se va exercita diligența necesară pentru a preveni deteriorarea și distrugerea habitatelor speciilor valoroase și protejate, atât în timpul accesului la arbore (de exemplu, deteriorarea lichenilor protejați în timpul cățărării, doborarea cuiburilor unei păsări, îndepărtarea corpurilor de fructe fungice etc.), cât și lucrul asupra arboreului propriu-zis (de ex. îndepărtarea golurilor locuite de păsări, lilieci etc.).

- Tăierile în arbori ar trebui efectuate, de preferință, cu unelte de mână (ferăstraie de mână sau foarfece). Ferăstraiele cu lanț pot fi folosite pentru tăierea ramurilor cu diametrul de peste 5 cm. Toate uneltele trebuie să fie ascuțite, curate și potrivite sarcinii efectuate.
- **ATENȚIE!** Este strict interzisă escaladarea unui arbore, de către personal specializat sau nu, în vederea efectuării tăierilor în coroană, utilizând colțari. Aceștia pot produce daune majore ritidomului și scoarței. Se recomandă utilizarea unei altfel de abordări.
- Se recomandă ca diametrul unei ramuri laterale care trebuie îndepărtată să nu depășească 1/3 din diametrul trunchiului. Pentru a preveni ruperea țesuturilor sub punctul de tăiere, se recomandă efectuarea unei tăieri în etape (în trei pași) atunci când se îndepărtează ramurile mai mari.
- Dacă este necesară îndepărtarea mai multor ramuri într-o zonă a trunchiului (ramuri stivuite/care se suprapun, care cresc în perechi sau verticile), trebuie lăsat suficient spațiu între tăieturi pentru a evita un blocaj semnificativ în sistemul vascular al arborelui și suprapunerea zonelor de reacție care pot duce la disfuncții în tulpină. Se recomandă să se lase o „punte de scoarță” intactă între mai multe răni din aceeași zonă.
- În cazul exemplarelor arboricole existente, care sunt integrate în propunerea de amenajare, se recomandă aplicarea tăierilor de toaletare și/sau de întinerire (în cazul arborilor bătrâni), în perioada de creștere, dar și în perioada de repaus vegetativ, care vizează aerisirea coronamentului (acolo unde este cazul), eliminarea uscăciunilor, a lujerilor bolnavi, lacomi sau dubli, precum și conturarea unui habitus armonios, dar care să păstreze forma naturală de creștere a speciei în cauză, adică nu implică niciodată tăierea șarpantelor arborilor. Tăierea se face ocazional, intervalul putând varia de la 1 an la 5-10 ani, în funcție de obiective și de evaluare a riscului.
- **ATENȚIE!** Tăierea NU trebuie efectuată în următoarele perioade: post-repaus vegetativ (primăvara) – perioada dintre deschiderea mugurilor și dezvoltarea completă a frunzelor, pre-repaus vegetativ (toamna) – perioadă în care frunzele încep să se coloreze până când cad sau devin complet disfuncționale și în perioade lungi de secetă.
- Arborii nou plantați trebuie toletați prima dată după 1-2 sezoane de creștere după plantare, mai apoi, atât cei existenți, cât și cei prevăzuți în proiectul de amenajare trebuie toletați la fiecare 5-7 ani. Toaletarea se execută cel mai bine în perioada iarnă-primăvară timpuriu (înainte de intrarea în vegetație a arborilor), întrucât tăieturile se cicatrizează repede,

dezvoltarea pornește în primăvară, iar infecțiile provenite de la insecte sau boli sunt mai puțin probabile. Toaletările care se efectuează după ce arborii au intrat în vegetație (primăvară) trebuie evitate, deoarece în această perioadă arborii își folosesc o mare cantitate de energie pentru a produce aparatul foliar și pentru creșterea mugurilor și lujerilor timpurii. Realizarea toaletării în acea perioadă va avea o influență negativă asupra arborelui.

- Primele lucrări care trebuie aplicate materialului vegetal nou-propus sunt tăierile de formare, care cuprind operații care au rolul de a echilibra creșterea arborilor după stabilizarea la locul de plantare (cel mult 3 ani de la plantare) și se aplică cu precădere speciilor foioase. Aceste acțiuni au în vedere suprimarea ramurilor duble, a ramurilor apropiate sau prea numeroase, corectarea orientării unor ramuri precum și asigurarea dominanței axului prin scurtarea ramurilor care îl concurează în cazul speciilor care au coroane cu ax, eliminarea furcilor slabe, a lăstarilor care apar pe trunchi și a ramurilor rupte sau moarte, sau pe cale de uscăre. Aceste tăieri respectă forma naturală de creștere a fiecărei specii și vizează doar îndepărtarea ramurilor și a crengilor susținute de acestea, adică nu implică niciodată tăierea șarpantelor arborilor. În cazul speciilor rășinoase, aceste intervenții sunt aplicate numai pe creșterile de un an. Tăierile de formare se aplică succesiv, pe parcursul mai multor ani (la un interval de 2-3 ani), în funcție de rezultatele vizate și implică reducerea a cel mult 30% din volumul coroanei în cadrul unei etape de intervenție.
- **ATENȚIE!** Retezarea coronamentului arborilor, cu păstrarea trunchiului și a părților bazale ale ramurilor inferioare, este absolut interzisă, iar tăierile pentru corectarea/curățarea coroanei, suprimarea ramurilor lacome, a celor de prisos, inestetice crescute, precum și a celor vătămate sau rupte, se vor face urmărindu-se dezvoltarea naturală a arborelui. Lujerii fini se vor tăia deasupra unui mugure, lujerii normali și ramurile subțiri se vor îndepărta direct de la baza ramurii din care derivă, sau în dreptul unei ramuri laterale. Se vor încuraja astfel direcțiile naturale de creștere ale arborelui, evitându-se scurtarea sau secționarea artificială/exagerată a coroanei.

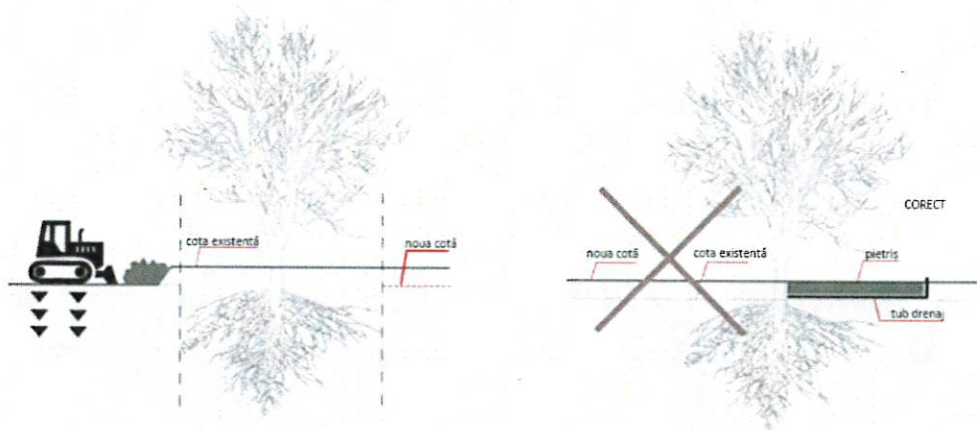
Curățare optimă a coronamentului (preluare după City of Bellevue Pruning Guidelines, Washington, US / International Society of Arboriculture)

- Se recomandă aplicarea tăierilor de întreținere, deoarece au rolul de a menține integritatea arborelui și vizează cu precădere suprimarea ramurilor moarte sau parțial uscate, a lujerilor lacomi de pe trunchi și ramuri, eliminarea drajonilor și scurtarea ramurilor rupte. Aceste tăieri au întotdeauna un caracter rațional, urmărind să nu creeze porți de intrare pentru microorganisme patogene și să mențină echilibrul fiziologic al arborilor. Tăierile de întreținere sunt aplicate și pentru înălțarea coroanei față de nivelul solului (elagare), stimularea creșterii vârfului, refacerea vârfului în caz de distrugere și limitarea creșterii impusă de anumiți factori de constrângere (apropierea de clădiri, instalații aeriene și alte elemente prezente în cadrul urban). Aceste tăieri sunt realizate în concordanță cu necesitățile constatate în cazul fiecărui arbore. Tăierea este ocazională, iar intervalul nu va depăși 5-10 ani.
- Există situații în care este nevoie să se aplice tăieri de regenerare/întinerire. Acestea au rolul de a stopa sau încetini declinul natural al vegetației (atingerea perioadei de bătrânețe) sau pe cel generat de o îngrijire necorespunzătoare, de degradări cauzate de depunerile de zăpadă, de furtuni, descărcări electrice și de acțiuni antropice. Aceste tăieri au un caracter mai sever care vizează însă reactivarea creșterii arborelui și refacerea coroanei și se aplică numai arborilor foioși. Aceste intervenții se aplică în etape succesive pe o durată totală de 4-5 ani, conform unui program bine stabilit de către specialiști.

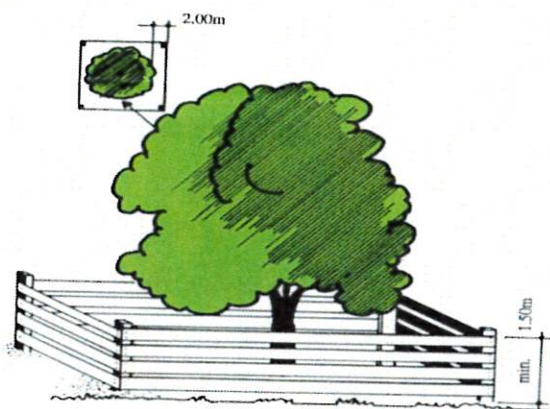
5.2.2. Recomandări privind protecția arborilor în timpul șantiierelor

- Conform legii 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, Art.11, alin. 2: Proiectele de amenajare specifică vor fi elaborate de către specialiști în domeniul arhitecturii peisagistice, al urbanismului, al horticulturii și forestier.
- În contextul Legii Restaurării Naturii (Nature Restoration Regulation, UE 2024), arborii trebuie protejați în timpul lucrărilor de construcție, deoarece pot fi afectați grav sau chiar omorâți, chiar dacă nu prezintă semne vizibile imediat.
- Abordarea arborilor în cadrul lucrărilor de construcție sau amenajare este un aspect esențial pentru păstrarea integrității și viabilității plantelor. Debilitarea multor arbori din mediul urban este rezultatul direct al deteriorării sistemului radicular sau al trunchiului, produse pe parcursul desfășurării unor șantiere.
- Tehnicile de excavare care nu țin cont de partea subterană a arborilor, manipularea inadecvată a echipamentelor de lucru și neprotejarea corespunzătoare a părților aeriene ale arborilor ce pot fi afectate pe parcursul acestor lucrări, au în general consecințe catastrofale asupra plantelor și contribuie la declinul acestora, transformându-le în potențiale pericole pentru utilizatorii spațiului urban. Afectarea rădăcinilor constituie o reală problemă în cazul arborilor din localități, cu atât mai mult cu cât evoluția stării acestora nu poate să fie urmărită corespunzător de-a lungul timpului.
- Lucrările de protejare și intervenție în rădăcină în vederea implementării proiectului vor fi efectuate doar în prezența unui specialist arborist sau peisagist/horticultor, iar intervențiile la coroană, în prezența unui specialist arborist sau peisagist/horticultor, alpinist cu calificări botanice.
- Activitatea constă în inspectarea arborilor care se păstrează în noua amenajare, înainte, în timpul lucrărilor de implementare și după finalizarea acestora. Activitatea presupune furnizarea de materiale și realizarea unor zone de protecție în funcție de tipul arborelui, dimensiunea și lucrările care se vor executa în imediata apropiere a acestuia. Activitatea se realizează în scopul evitării sau minimalizării daunelor din timpul fazei de construcție, în special în cazul arborilor valoroși sau remarcabili. Prin urmare, procedurile de păstrare și protejare, descrise în prezentul capitol, a exemplarelor arboricole trebuie să fie prezente în toate etapele de implementare.

- Se determină și se marchează zona/perimetrul de protecție pentru fiecare arbore, urmate de inspectarea și marcarea servituților clădirilor, a aleilor și a porțiunii carosabile. Toate magaziile de șantier, zonele de depozitare a deșeurilor, a resturilor de orice fel, zone de realimentare, de spălare, depozitare și eliminare a substanțelor chimice trebuie situate la o distanță cât mai îndepărtată de zonele de protecție a arborilor.
- Se recomandă în permanență întreținerea zonei de protecție a arborilor, protejarea împotriva compactării solului, a deteriorării de orice fel a trunchiurilor, scoarței, ramurilor, frunzelor și rădăcinilor tuturor plantelor și a contaminării solului, scoarței sau frunzelor cu materiale de construcție, resturi, nămol, combustibil, uleiuri și orice substanță chimică.

Indicații în cazul intervențiilor cu utilaje și indicații în cazul modificării cotei din teren
(sursa: http://www.estsesia.it/wp-content/uploads/2018/04/RA_ALLEGATO_4.pdf)

Schemă demonstrativă – modalitate de protecție a arborilor în cadrul șantierelor

- Rădăcinile, deși sunt ascunse, au o importanță fundamentală în viața arborelui. Rădăcinile lemnoase, mari (de susținere) ancorează arborele în sol și transportă seva, iar rădăcinile subțiri, denumite rădăcini de alimentare, au rolul de a absorbi apa și elementele minerale care vor alcătui seva brută. Rădăcinile de ancorare sunt distribuite în volumul de sol în funcție de mai mulți parametri: specia, înălțimea arborelui, diametrul trunchiului, expunerea la vânt, structura solului și adâncimea. Rădăcinile se pot extinde lateral până la o rază mai mare decât înălțimea arborelui (până la de 3 ori înălțimea sa). Rădăcinile sunt localizate în principal în primii 40 de cm ai solului, unde acestea pot găsi oxigenul și materia organică de care au nevoie pentru a trăi.
- Se recomandă evitarea compactării solului în apropierea exemplarelor arboricole protejate, deoarece acest lucru limitează percolarea ((curgerea lentă a apei în profunzime printr-un sol permeabil) și capacitatea de drenare a apei și a solului, schimbul de gaze și provoacă sufocarea rădăcinilor.
- Se va evita depozitarea materialelor de construcții și a molozului în zona rădăcinilor.
- Este interzisă tăierea unei rădăcini de susținere și deversarea substanțelor toxice în sol.

ZONA DE PROTECȚIE A ARBORILOR

ÎN ZONA DE PROTECȚIE A ARBORILOR ESTE INTERZISĂ:

 amplasarea de construcții, utilaje, containere	 ridicarea nivelului solului	 deversarea apelor de drenaj necorespunzătoare	 amplasarea de materiale impermeabile	 trecerea sau parcarea camioanelor și utilajelor
 deversarea și depozitarea deșeurilor chimice	 depozitarea materialelor de construcție	 atașarea oricăror obiecte de arbori	 tăierea ramurilor și rădăcinilor	 depozitarea pietrișului sau a altor materiale minerale
 întreruperea sistemului de drenaj sau irigații	 spălarea materialelor	 ruperea scoarței/trunchiului	 inundarea solului	 aruncarea deșeurilor
 aprinderea focului	 săparea și excavarea			

! NU ÎNDEPĂRTA BARIERA DE PROTECȚIE A ARBORILOR FĂRĂ PERMISIUNEA PROIECTANȚILOR !

*Reguli generale care se aplică în zona de protecție a arborilor existenți
(sursa: adaptat după European Tree Protection Standard)*

- Tăieri efectuate în zona sistemului radicular al arborelui: dacă urmează să aibă loc săpături în vecinătatea zonei de protecție, se recomandă angajarea un specialist în domeniu pentru a supraveghea tăierile în rădăcinile de alimentare deoarece acestea trebuie tăiate cel puțin 30 cm astfel încât să nu rămână părți descoperite. Se recomandă tăierea rădăcinilor prin mijloace neagresive deoarece excavarea prin mijloace convenționale tinde să zdrobească și să rupă rădăcinile arborelui.
- În cazul în care activitatea de construcție este inevitabilă în zona de protecție a arborilor, se va prezenta în scris un plan de acțiune detaliat pentru aprobare. Planul trebuie să includă: o declarație care să detalieze motivul activității, inclusiv motivul pentru care alte zone nu sunt adecvate, o descriere a activităților propuse, perioada de timp pentru activitate și o listă a acțiunilor de remediere care vor reduce impactul activității asupra zonei de protecție. Acțiunile de remediere includ, dar nu se limitează, la următoarele:
  - În general, demolarea și excavarea în interiorul liniei de picurare a arborilor trebuie să se desfășoare cu o atenție extremă, fie prin utilizarea de unelte manuale, fie prin forare direcțională sau excavare cu un cuțit pneumatic, acolo unde este indicat, fie cu alte echipamente cu impact redus care nu vor provoca daune arborelui, rădăcinilor sau solului.
  - În cazul existenței unor rădăcini expuse, cu diametrul de 2.5 cm sau mai mare, se lucrează în jurul lor într-un mod care să nu rupă stratul exterior al suprafeței rădăcinii. Aceste rădăcini trebuie să fie acoperite cu așchii de lemn și trebuie menținute în permanență deasupra punctului de ofilire (irigare constantă!). Rădăcinile cu un diametru de 2.5 cm nu trebuie tăiate fără aprobarea specialistului (inginer horticultor, peisagist, arborist). Excavațiile trebuie efectuate sub aceste rădăcini, fără a le tăia. În zonele în care se întâlnesc rădăcini, lucrările vor fi efectuate și programate pentru a încheie cât mai repede posibil săpăturile peste rădăcinile expuse.
  - Ramurile arborilor care interferează cu construcția pot fi legate sau tăiate doar până la punctul necesar finalizării lucrărilor. Alte ramuri vor fi îndepărtate numai atunci când specialistul va indica acest lucru. Legarea sau tunderea tuturor ramurilor și tăierea rădăcinilor trebuie să se facă în acord cu practicile arboricole acceptate (ANSI A300, partea 8) și să fie efectuate sub supravegherea arboristului sau a specialistului (inginer horticultor, peisagist).

- Se recomandă instalarea unui covor temporar peste așchiile de lemn. Nu se va permite ca traficul pietonal, schelele sau depozitarea materialelor în zona de protecție a arborilor să se desfășoare în afara covorului temporar.

5.2.3. Soluții recomandate pentru plantările de arbori în spațiile urbane restrânse

- Modalitățile de plantare tradiționale, în mediile antropizate, oferă un volum de înrădăcinare restrâns, care inhibă dezvoltarea arborilor. În cazul de față, fiind vorba despre un sit exclusiv urban, se recomandă ca plantarea speciilor arboricole să fie tratată diferențiat în funcție de tipologia și vecinătățile zonelor. Pentru arterele de circulație înguste, se recomandă un sistem complex subteran, de susținere a pavajului de tip Sistem Treebuilder sau similar. Acest design, aplicat punctual, va maximiza încărcările verticale și laterale, oferind un volum de sol suficient pentru rădăcini, fiind, în același timp, o abordare non invazivă, care nu va afecta utilitățile și structura de bază a construcțiilor. Stratul de susținere al balotului va prezenta o rezistență mai ridicată la acțiunile mecanice (tasare) și este responsabil cu susținerea specimenului, în timp ce restul de substrat va rămâne permeabil, afânat, cu o textură și o porozitate medie, care va favoriza drenajul.
- În ceea ce privește zonele mai ample, se recomandă pregătirea unei structuri speciale a substratului de cultură, pe bază de piatră spartă și cu un strat subțire de sol, fertilizanți, o tehnică denumită "Structural Soil". Acest sistem permite creșterea și dezvoltarea optimă a exemplarelor lemnoase, oferă un volum de sol propice pentru dezvoltarea sistemului radicular, iar ca imagine de ansamblu, acesta va putea comunica cu rădăcinile arborilor învecinați, formând o rețea micorizală. În cazul acestui sistem, fiecare arbore este prevăzut cu un canal suplimentar de captare a apelor pluviale și o stratificare specifică, ce facilitează în același timp drenajul.

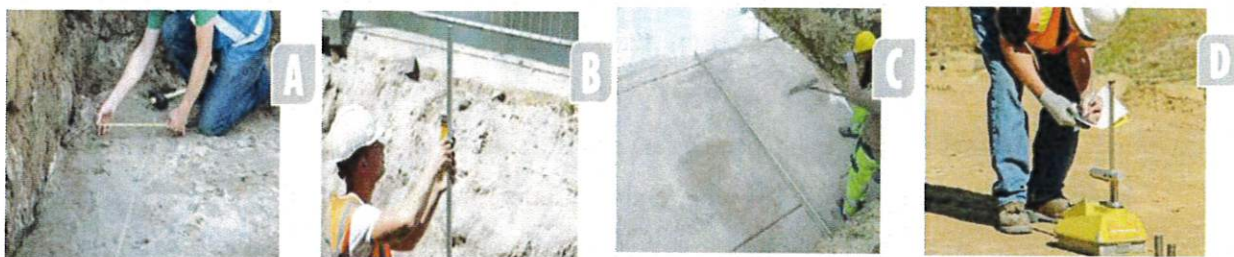
A. Pași pentru punerea în operă a sistemului complex, subteran, de tip Treebuilder sau similar

Pregătirea terenului și a excavării:

- Conturul excavării trebuie să fie cu cel puțin 30 cm mai mare decât dimensiunea totală a sistemului care urmează să fie instalat. Excavarea la adâncimea corectă este foarte importantă. ATENȚIE!! Excavarea trebuie să fie suficient de adâncă pentru a găzdui fundația din piatră

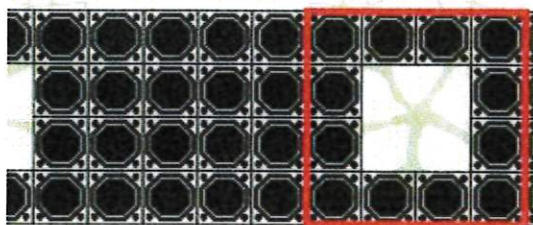
spartă compactată, sistemul Treebuilder sau similar și straturile aferente pavajului ales. Trebuie evitate săpăturile mai adânci decât este necesar și este important să rămână la 10 cm deasupra pânzei freatice. Dacă subsolul nu este stabil datorită apelor subterane, trebuie să fie efectuat drenajul gropii.

- Apoi, urmează instalarea stratului de fundație din piatră spartă compactată. Fundația trebuie compactată cel puțin 95% din densitatea standard cerută. Panta maximă a fundației trebuie să fie de 7%. Se recomandă ca înainte de instalarea sistemului TreeBuilder sau similar să fie efectuat controlul de calitate al fundației.

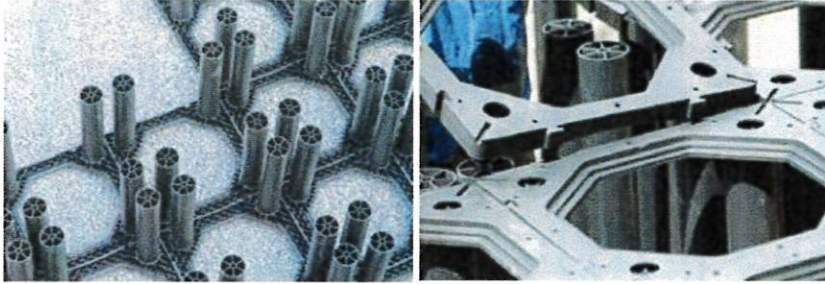

Localizarea arborilor și trasarea poziției sistemului și a deschiderilor pentru gropile de plantare a arborilor:

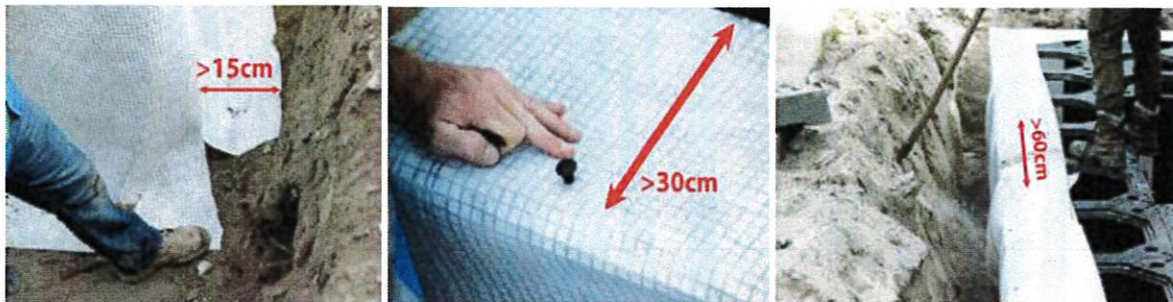
- Groapa de plantare trebuie să fie cu cel puțin 20 cm mai mare decât balotul de pământ.
- Se așază cadrele inferioare conform desenului prestabilit. Se așază primele cadre în jurul gropii de plantare, de la care se continuă poziționarea cadrelor înspre exterior. Conectarea cadrelor face instalarea ulterioară mai ușoară.

- Se împing manual stâlpii în cadrele inferioare așezate pe fundație. Se instalează sistemul de aerare conform detaliului de execuție.
- Se așază cadrele superioare peste stâlpi în aceeași poziție ca și cadrele inferioare, verificându-se rigiditatea sistemului.

- Se instalează stratul Combigrig. La tăierea stratului este important să rămână un plus de material de 15 cm în partea de jos a cadrelor și un plus de 30 cm în partea superioară a cadrelor.
- Stratul Combigrig se fixează cu căpăcele - maxim un căpăcel pe mp.
- Fâșiile diferite de material trebuie să se suprapună pe o distanță de cel puțin 60 cm.
- Mai întâi se realizează umplerea săpăturii din jurul sistemului, fără a compacta, pentru un moment, pământul din aceste zone.
- Apoi, se instalează primul strat de pământ de plantare în interiorul sistemului. Acesta ar trebui să fie la aceeași înălțime cu pământul de umplură din perimetrul exterior al sistemului instalat la pasul anterior.
- Se compactează primul strat de pământ de umplură din perimetrul exterior al sistemului.
- După ce perimetrul exterior a fost compactat, se continuă umplerea cu pământ de plantare a sistemului.

- Se compactează pământul de plantare din întreg sistemul până se ajunge la o rezistență la penetrare între 1 și 1,5 MPa. Se păstrează un strat de aer de 5 cm între limita superioară a pământului și cadrul superior al sistemului.
- Se instalează sistemele de irigare și aerare conform detaliilor de execuție.
- Se închide sistemul, se curăță cadrele și se atașează punțile de legătură.
- Se acoperă sistemul cu un strat de Geotextil. Este important ca Geotextiul să depășească cu 45 cm marginile zonei de excavare.
- Se instalează bordurile conform detaliilor de execuție. Bordura nu poate să depășească conturul gropii de plantare a arborilor.
- Se instalează panourile de direcționarea a rădăcinilor.
- Se instalează straturile de pavaj conform detaliilor de execuție.
- Există mai multe opțiuni de integrare a utilităților în interiorul sistemul structural.
- Se plantează exemplarele arboricole, conform detaliilor de amenajare.

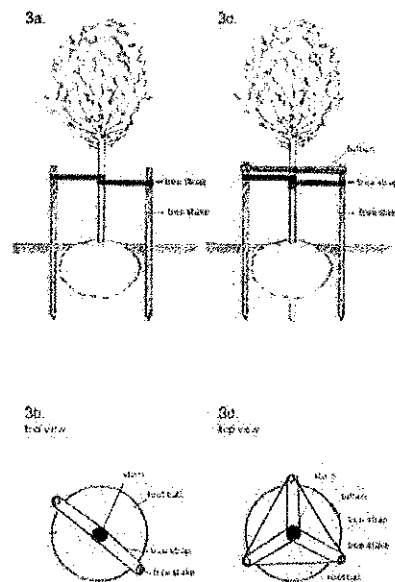
B. Pași pentru punerea în operă a sistemului Sol Structural

- Se reglează înălțimea buncărelor de plantare și a canalelor de aerisire și udare pe paturi din piatră zdrobită de 2-4 mm (pentru straturile suport nu se poate folosi nisip sau pietriș de râu).
- Se așază piatră spartă (cu granulație de 100-150 mm) în straturi de 25 - 30 cm și se nivelează/compactează cu 4-5 treceri cu o placă vibrantă de nivelare/compactare. Este foarte important ca nivelarea/compactarea să fie finalizată înainte de așternerea pământului de plantare în sistemul structural.
- Se așază pământul vegetal în straturi de maxim 20 mm și se introduce în volumul structural de piatră spartă cu ajutorul unui furtun cu apă cu presiune. Trebuie folosite cantități mici de apă cu presiune ridicată.
- După ce fiecare strat de pământ este încorporat în structura de piatră spartă, se așază următorul strat de pământ și se spală până când structura de piatră spartă este saturată. Cantitatea aproximativă de pământ necesară va fi în jur de 25-30% din volumul total de piatră spartă (de exemplu, pentru 10 mc piatră spartă = 2,5-3 mc pământ).
- Stratul structural de piatră spartă trebuie să fie vizibil înainte de așezarea următorului strat structural de piatră spartă pentru evitarea compactării stratului de pământ.

- Între straturile de piatră se așează și straturi de îngrășământ cu eliberare lentă (8 luni) - 100 g/m².
- După ce se așază complet stratul structural din piatră spartă, se așază un strat aerat de piatră spartă cu granulația de 32-63 mm, se compactează și se acoperă cu geotextil.
- Structura superioară este completată cu stratificațiile aferente pavajului ales.
- În gropile de plantare se adaugă pământul îmbunătățit (Opțional se adaugă și sisteme de ancorare a arborilor în balot) și se plantează arborii. Dacă nu se alege ancorarea balotului sub pământ se va folosi un sistem de ancorare cu tutori din lemn (în cazul în care spațiul permite acest lucru).

5.2.4. Recomandări privind ancorarea și tutorarea arborilor imediat după plantare

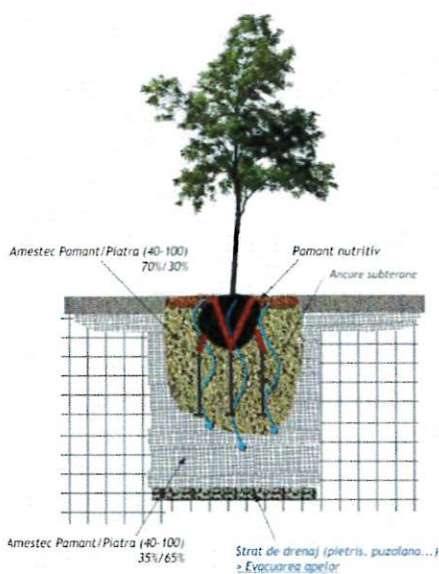
- Un arbore proaspăt plantat trebuie să fie ancorat pentru a preveni răsturnarea acestuia. Cea mai comună metodă de ancorare implică utilizarea a 3 țaruși înfipti în sol. Dimensiunile țarușilor trebuie să fie în concordanță cu mărimea arborelui. Pentru arborii cu tulpină dreaptă, cu o înălțime liberă a acestuia de cel puțin 200 cm, se utilizează țaruși de 180-200 cm înălțime. 100 cm se introduc în sol și 80-100 cm rămân deasupra solului. Pentru lungimi mai mici ale trunchiului, alegeți un țaruș mai scurt. Țarușii se vor prinde de trunchiul arborilor sub diferite forme, prin intermediul unor curele, sau chingi, realizate din materiale diferite, astfel încât să nu afecteze scoarța arborilor.

- În cazul tutorării în 3 puncte, găurile pentru țaruși vor fi opuse sau sub formă de triunghi, iar în cazul tutorării în 2 puncte, cea mai importantă parte este direcția vântului.
- Se recomandă folosirea unui burghiu pentru a face două sau trei găuri în pământ, chiar lângă rădăcină, fie față în față, fie într-o formație triunghiulară. Se înfig țarușii ferm în ele.
- Se umple gaura de plantare cu pământ. Se tasează bine solul și se leagă vârfurile celor trei țaruși cu șipci orizontale pentru a crea o structură robustă. Dacă se utilizează doi țaruși, acest lucru nu va fi necesar. Se fixează curelele pentru arbori în jurul trunchiului și se prind cu cuie

de țăruiș. Curelele pentru arbori nu trebuie să fie nici slăbite, nici tensionate. După aproximativ trei ani, țăruișii vor fi putreziți și vor putea fi scoși complet. În acest timp, arborele s-a stabilizat suficient pentru a putea continua să crească fără sprijin.

- După aproximativ 3 ani, se poate elimina sistemul de tutorare.
- O altă metodă de ancorare este ancorarea subterană în balot, mult mai eficientă decât tutorarea cu țăruiș. În cazul acestei metode, sunt esențiale dimensiunea balotului și a arborelui în momentul plantării. În cazul în care arborele este de dimensiuni considerabile în momentul plantării, se recomandă atât ancorarea în balot, cât și tutorarea cu ajutorul țăruișilor.
- Ancorarea în balot se realizează în 3 puncte, cu ajutorul unor ancore subterane, din diferite materiale, care au menirea de a stabiliza balotul și partea aeriană. Scopul acestor ancorări este de a crește stabilitatea exemplarului nou-plantat la acțiunea factorilor climatici sau antropici. Principiul de utilizare al acestui sistem este intuitiv: se înfășoară în jurul balotului 3 corzi/chingi (din materialele prevăzute în detalii/fișe), echidistante, la capătul cărora se montează greutăți și se fixează pe fundul gropii de plantare, fie în stratul drenant de piatră spartă, fie pe o plasă metalică, în funcție de produs.

Modalități de ancorare a arborilor în mediul urban: Ancorare subterană

6. SCENARIII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE PEISAGISTICĂ

6.1. Propunere concept de amenajare a peisajului – sistem verde la nivelul ZCP

În vederea creșterii valorii peisagistice a zonei construite protejate, se recomandă:

- În zonele adiacente cursurilor sau ochiurilor de apă, se va asigura continuitatea unei zone verzi de protecție a albiei, plantată cu arbori și vegetație ripariană, cu o lățime de **minim 2 metri** în exteriorul albiei minore, precum și a unei alei pietonale adiacente, accesibilă public. Amenajările pe suprafața acestei zone nu trebuie să afecteze vegetația matură existentă.
- Relieful spațiilor verzi va fi conformat pentru a maximiza retenția și infiltrarea apei pluviale pe parcelă. Pentru parcele adiacente cursurilor sau ochiurilor de apă, spațiile verzi vor fi amplasate prioritar pe laturile parcelei adiacente corpurilor de apă.
- Parcările la sol în interiorul parcelei vor fi însoțite de plantații de arbori cu o densitatea care să asigure continuitatea coroanelor acestora. Arborii se vor dispune intercalat cu locurile de parcare, asigurând minim un arbore la 3 locuri de parcare pentru diminuarea efectului de insulă de căldură.
- În lungul căilor de circulații vor fi amenajate zone verzi cu o lățime minimă de 1.5 metri, atât între drum și trotuar cât și între trotuar și aliniament. Între drum și trotuar se va planta vegetație înaltă având o distanță maximă între arbori de 6 m, completată de vegetație de talie medie. Fâșiile verzi vor fi conformate pentru a maximiza retenția și infiltrarea apei pluviale.
- Recepția noilor construcții este condiționată de existența arborilor care să creeze un coronament continuu.
- În cazul cimitirelor, pe perimetrul parcelei se va planta o perdea de vegetație înaltă, conform legii 102/2014, având o distanță maximă între arbori de 5 m, completată de vegetație de talie medie.
- Pentru zonele de recreere și sport, recomandarea este ca pe perimetrul parcelei să se planteze o perdea de vegetație înaltă în vederea creării unei bariere fonice și vizuale. Se vor planta specii indigene de arbori și pomi, intercalate cu vegetație medie și joasă.
- Se va conserva și integra vegetația matură existentă. Pentru fiecare arbore matur tăiat se recomandă plantarea, în interiorul aceleiași parcele, a minimum trei arbori. Prin arbori maturi se înțelege acei arbori a căror trunchi, măsurat la 1 m deasupra solului, are o circumferință egală sau mai mare decât 50 cm.

- Se recomandă creșterea densității vegetației în cadrul ZCP, plantată pe paliere intercalate, în vederea creșterii gradului de umbră și reducerea efectelor negative a temperaturilor ridicate și a schimbărilor climatice, atât pe spațiile verzi publice (zone verzi degradate, scuaruri, aliniamente), cât și în cadrul curților și grădinilor individuale.
- Pentru zonele pietonale aglomerate, se recomandă crearea unor perdele de protecție care să reducă poluarea fonică provenită de la traficul adiacent și care să îmbunătățească calitatea aerului, facilitând astfel contactul social și comunicarea.
- Se recomandă gestionarea și întreținerea grădinilor existente, atât ca valoare istorică și culturală, cât și ca sursă ecologică și de biodiversitate.
- În vederea creșterii valorii de patrimoniu, se recomandă ecranarea fundalului monumentelor istorice importante, pentru a pune în evidență arhitectura, volumetria și cromatica edificiilor.
- Se recomandă introducerea speciilor pe paliere de vegetație, specii autohtone, care sunt acclimatizate specificului local și care pot contribui la creșterea biodiversității locale:
  - Arbori: *Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*, *Tilia cordata*, *Betula pendula*, *Sorbus terminalis*, *Quercus robur*, *Quercus frainetto*, *Quercus cerris*, *Ulmus glabra*, *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior*, *Prunus avium*, iar pentru zonele umede și adiacente cursurilor de apă: *Populus tremula*, *Populus nigra*, *Salix caprea*, *Salix babylonica*, *Alnus glutinosa*, *Alnus incana*, ș.a.m.d.
  - Arbuști: *Corylus avellana*, *Crataegus monogyna*, *Prunus spinosa*, *Rosa canina*, *Cornus sanguinea*, ș.a.m.d.
  - Vegetație floricolă și graminee: *Anemone sp.*, *Polygonatum sp.*, *Galium sp.*, *Oxalis sp.*, *Dryopteris sp.*, *Leucanthemum sp.*, *Campanula sp.*, *Achillea sp.*, *Deschampsia sp.*, *Calamagrostis sp.*, *Stipa sp.*, ș.a.m.d.

Recomandări punctuale:

- Aliniament de arbori pe străzile: Eroilor, Simion Bărnuțiu, Avram Iancu, Gheorghe Doja, Mihail Kogălniceanu, Someșului, Cetății;
- Introducere vegetație înaltă și medie în cadrul parcarilor de la LIDL și Megalmage și ecranarea fațadelor către stradă prin aliniamente/perdele vizuale, pentru a întregi imaginea rurală a Floreștiului;

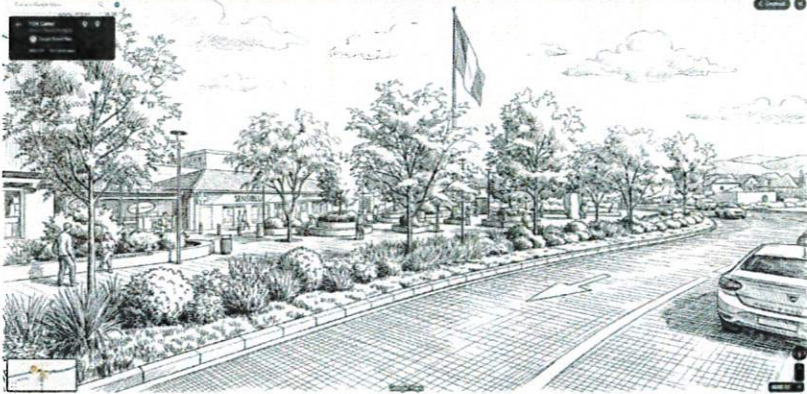

Sugestie – Transformarea parcării de la LIDL prin introducerea arborilor foioși și deschiderea perspectivei către Biserica Romano-Catolică (imagine generate cu AI, la bază – imagine Google Maps)

- Dezvoltarea unui nou centru comunitar, de interes pentru locuitorii Floreștiului, care să se compună dintr-o asocieră de piațete, infrastructură verde și culoare de apă decopertate, ce asigură o tranziție facilă a spațiului și pune în evidență prezența Someșului Mic și afluentului Sinăslău, ca element natural de importanță socială, funcțională, ecologică și estetică ridicată. Un scenariu maximal al acestei rețele s-ar compune din următoarele:
  - Decopertarea pârâului Valea Sinăslăului de pe strada Andrei Mureșanu prin desființarea parcării existente, și introducerea unor trasee velo-pietonale însoțite de vegetație ripariană și perdele de protecție fonică și vizuală pe toată porțiunea neîntubată;
  - Crearea unei piste de biciclete care să lege strada Eroilor de strada Andrei Mureșanu și Simion Bărnuțiu, cu inserții de vegetație joasă și aliniamente de arbori autohtoni;
  - Spațiul din fața clădirii Elmfarm este transformat, dintr-o zonă de tranzit, într-o piațetă pietonală, cu locuri de ședere, vegetație care să crească gradul de umbrire și iluminat corespunzător;
  - Se creează o legătură între piațeta din fața Elmfarm și piațeta propusă în curtea primăriei, pe strada Avram Iancu, care se recomandă să primească un buffer de vegetație, astfel încât traficul intens să nu stânjenească pietonii.

Sugestie de transformare a spațiului din fața Elmfarm într-o piațetă înverzită, protejată de traficul de pe strada Eroilor printr-o fâșie de vegetație plantată pe paliere specific (arbori, arbuști, plante perene floricole și ierboase) (imagine generate cu AI, la bază – imagine Google Maps)

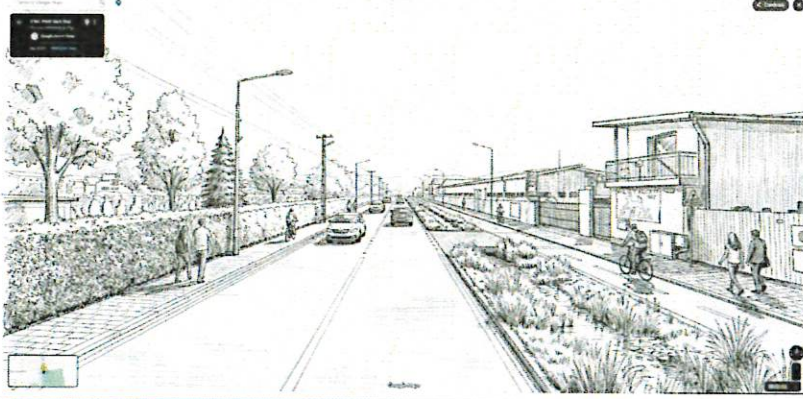

Sugestie – zona Bisericii Romano-Catolice *Toți Sfinții*, strada Andrei Mureșanu – se creează o perdea de protecție vizuală în jurul edificiului, cu scopul de a ecrana fundalul reprezentat de locuințele colective, fără a distruge perspectivele asupra bisericii. Strada, pe latura estică a bisericii, devine strict pietonală, o zonă de târg/evenimente culturale, iar malurile pârâului Valea Sinăslăului se vegetalizează cu specii hidrofile (imagine generate cu AI, la bază – imagine Google Maps)

Sugestie – strada Eroilor - se creează o perdea de protecție vegetată de-a lungul cimitirului, strada se reduce la o singură bandă pe sens, pista de biciclete este continuă și asigură tranzitul către Avram Iancu, și se adaugă o fâșie verde de delimitare a traficului auto de cel velo (ideal ar fi decopertarea pârâului Sinăslău) (imagine generate cu AI, la bază – imagine Google Maps)

Sugestie – strada Simion Bărnuțiu - o stradă cu lățime îndestulătoare, pe care se propune introducerea unei piste velo, aliniament care să ghideze traficul și spații verzi de protecție față de carosabil (imagine generate cu AI, la bază – imagine Google Maps)

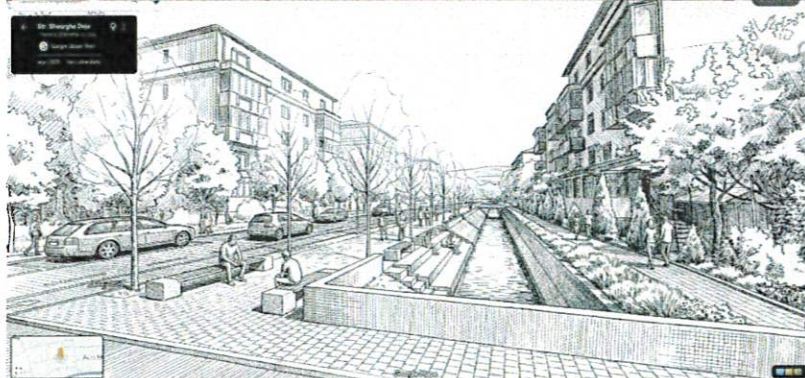

Sugestie – strada Andrei Mureșanu - se desființează parcările de pe latura sudică a străzii, se creează o alee pietonală care să permită accesul la pârâu, se vegetalizează malurile acestuia, apar alveole verzi, cu vegetație înaltă, pentru umbrire, dar și de demarcare a trotuarului de pista velo, respectiv a pistei velo de carosabil (imagine generate cu AI, la bază – imagine Google Maps)

Sugestie – strada Gheorghe Doja – se desființează garajele așezate de-a lungul pârâului, se creează zone de ședere și acces la apă, se vegetalizează malurile și se deschid perspectivele asupra dealurilor din fundal (imagine generate cu AI, la bază – imagine Google Maps)

- Plantare de vegetație autohtonă în pâlcuri, cu aspect natural, ca fundal și ecran de protecție pentru Biserica Romano-Catolică
- Perdea de protecție pentru cimitirul local Florești;
- Este necesară crearea unei zone de protecție atât de-a lungul Someșului Mic, cât și a cursurilor mici de apă, care să permită dezvoltarea unei vegetații ripariene, în așa fel încât rămășițele ecosistemului să fie întregite într-o linie continuă, verde-albastră, permeabilă pentru fauna, dar și pentru răspândirea semințelor și, implicit, a plantelor caracteristice.
- Se recomandă protecția anumitor terenuri agricole prin perdele de vegetație autohtonă (fâșii agricole), în care culturile agricole sunt plasate între aliniamente de arbori și arbuști, acestea jucând un rol important în trasarea unor coridoare ecologice de comunicare între nord și sud, între pădurile de foioase și Someșul Mic, respectiv pajiștile de cuestă. Printre principalele beneficii se enumeră creșterea conținutului de material organic pe care frunzele și crengile căzute îl aduc solului, absorbția excesului de nutrienți și stimularea substanțelor nutritive din sol, crearea unui ecosistem pentru fauna locală și purificarea apei din zonă.
- Coridoarele ecologice sunt create prin înlănțuirea de spații verzi și aliniamente și au rol în creșterea biodiversității locale și susținerea deplasării faunei, atenuează efectele fragmentării habitatelor, susțin procesele naturale și contribuie activ la adaptarea la schimbările climatice.
- Valorificarea terenurilor abandonate/degradate de pe străzile Prof. Dumitru Mocanu și Sportului prin crearea unor plantații de tip micro-pădure, pe paliere de vegetație bine definite;

Pentru o mai bună reprezentare a acestor recomandări, a se consulta planșa Conexiuni verzi-albastre propuse

- Se recomandă conservarea tramei stradale istorice și se propune un traseu pietonal, chiar dacă șerpuit, care să lege strada Cuza Vodă de strada Eroilor, mimând astfel, vechiul traseu. De asemenea, se sugerează ca noile străzi propuse să nu vizeze transformarea vechilor lotizări, ci să ocolească ZCP, conservând astfel vechile case și mărturia istorică de dispunere a volumetriei pe parcelă.
- La nivel pietonal, se recomandă transformarea traseelor deja existente într-o rețea funcțională, continuă, compusă din trotuare largi, spații verzi care să îmbunătățească ambianța spațiului și zone de protecție și delimitare față de zonele velo/auto. De asemenea, se propune apariția

anumitor trasee pietonale bine definite, care să lege spațiile de agregare (piațete) și care să permită o mobilitate ridicată și sigură (a se consulta planșa Conexiuni velo-pietonale propuse).

- La nivel velo, pisteles urmăresc atât traseul drumurilor principale ale ZCP (str. Avram Iancu, Eroilor, Simion Bărnuțiu), cât și conectivitatea cu zonele de apă sau cu documentații avizate /în curs de avizare, creându-se astfel niște bucle de circulație care să lege mai multe străzi cu profil larg, încăpător, nevalorificat în prezent (a se consulta planșa Conexiuni velo-pietonale propuse).
- Se propune o etapizare a acestor trasee (faza 1 și 2), din pricina problematicii exproprierilor, așteptându-se finalizarea proiectelor deja avizate pentru o legătură sigură cu acestea.

6.2. Propuneri, studii, documentații corelate cu strategia de dezvoltare a comunei

Următoarele proiecte, aflate în diverse stadii de avizare/redactare/aprobare, intră în relație directă cu strategia de dezvoltare a comunei Florești, fiind esențială corelarea cu acestea, precum și aplicarea normativelor și alinierea la cadrele strategice ale Uniunii Europene:

- PATJ
- PUG Florești
- Inelul verde metropolitan Cluj
- Metroul
- CMUD - Coridor de mobilitate urbană durabilă (pietonal și velo) de-a lungul râului Someșul Mic
- Centura metropolitană
- Studii de biodiversitate și peisaj specifice
- Expertiza locală și date instituționale

7. REFERINȚE

7.1. Surse documentare

- Studiu istoric de fundamentare și delimitare a obiectivelor și ariilor protejate comuna Florești, jud. Cluj, SC Atelier Arhitect Arnold Szabo SRL
- Ghid de bună practică pentru administrarea spațiilor verzi, Asociația Peisagiștilor din România
- Peisaj și cadru natural comuna Florești, județul Cluj - Studiu de fundamentare pentru P.U.G., SC Triarh SRL
- Ghid de Arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural, Zona Țara Călatei, Ordinul Arhitecților din România
- Someșul caracteristici fizico-geografice, valori naturale, comunități locale, Clear Szamos
- Evaluarea biodiversității în zona Gilău - Câmpenești de-a lungul râului Someșul Mic, pentru proiectul "Amenajare coridor de mobilitate urbană durabilă" 2023-2024, dr. Nagy András - Attila, biolog, Sándor Dorottya - Mária, ecolog, Szabó Anna, biolog, Szabó Csilla, ecolog, dr. Szabó D. Zoltán, biolog
- Ville de Nancy, 1996, Protocole pur le plantation des arbres et leur protection sur les chantiers, Charte de l'arbre.
- City of Bellevue Pruning Guidelines, Washington, US / International Society of Arboriculture.
- Asociația Română de Arboricultură (ARA), 2024, Taieri în Coroană. Standardul European de Taieri in Coroana Arborilor.
- Asociația Română de Arboricultură (ARA), 2024, Plantarea Arborilor. Standardul European de Plantare a Arborilor.
- <https://en-gb.topographic-map.com/>
- <https://maps.arcanum.com/ro/>
- <https://meta-forest-monitoring-okw37.projects.earthengine.app/view/canopyheight>

7.2. Legislația în domeniu

- Legea nr. 24/2007 – privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților
- Legea administrației publice locale nr. 215/2001
- Legea 350-2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului, cu modificările și completările ulterioare
- Legea 422-2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările ulterioare, republicată
- Hotărârea Guvernului nr. 525-1996 privind aprobarea Regulamentului general de urbanism, republicată

proiectant de specialitate

S.C. Studio de peisaj Ana Horhat S.R.L.

Peisagist,
Ana-Maria HORHAT

Peisagist,
Georgiana-Emilia NISTOR

